

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
P.O. BOX 03206 ■ 6116 ST. CLAIR AVENUE ■ CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXIV Kovas - March 8, 1979 Nr. 10

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

POLITIKOS IEŠKANT

Ivykiai reikalauja stipresnės rankos

Vytautas Meškauskas

Kinijos-Vietnamo karas su sunkiai numatomomis pasekmėmis ir neramumai Artimuosiuose Rytuose grasą naftos tiekimo nutraukimu visam pramoningam pasauliui, primena įvykius prieš 40 metų. Tada, kaip ir dabar, ivykiai Ameriką užklupo nepasiruošusią. Čia vis dar ginčijamasi dėl SALT II, nors atominė lygsvara šiandien turi tiek pat reikšmės kaip 1922 m. D. Britanijos, JAV ir Japonijos susitarimas laikyti didžiuosius karo laivus 5:5:3 santykiu. Japonai ir vokiečiais apėjo tą susitarimą statydamiesi 'kišeninius kautynių laivus', kurių ugnies jėga toli pralenkė didesnių, bet senesnių laivų. Šiandien galvojama, kad D. Britanija su Prancūzija, ypač su JAV parama, tikrai galėjo neprileisti prie II Pasaulinio karo, jei pačioje pradžioje būtų ėmusios atitinkamų žygių. O kas darosi dabar?

Valstybės Sekretorius Vance, kalbėdamas pereinamųjų metų gruodžio 9 d. Londone, aiškino: "... be susitarimo (SALT II) mūsų techninis ir ūkiškas pajėgumas leistų mums pavyti kiekvieną strateginį apsiginklavimą, tačiau geras susitarimas užtikrintų mums saugumą su mažesne rizika ir kaštais. Ginklavimosi lenktynės be SALT užkrėstų visus be SALT užkrėstus visus Rytų-Vakarų politinius santykius ir pakenktų pastangoms sukurti saugesnį pasaulį, kuris yra Vakarų politikos tikslas". Nuo tos kalbos praėjo tik trys mėnesiai, ir ką matome?

Prof. Eugene V. Rostow, Valstybės pasekretorius politiniams reikalams Johnsono administracijoje (1966-69), dabar pirmininkas privataus komiteto siekiančio atkreipti plačiosios visuomenės dėmesį į nūdienius pavojus (Committee on the Present Danger), rašydamas prieš SALT II susitarimą žydų Commentary žurnale konstatuoja, kad Amerikos užsienio politika turi dvi sampratas. Iš vienos pusės, po Vietnamo katastrofos, atgijo 19 amžiaus izoliacionizmas, prileidžias, kad JAV galėtų būti visai saugios, ypač su draugais Vakarų Europoje, nesirūpindamos per daug ivykiais likusiam priešiškam pasaulyje. Alternatyvi teorija pražydėjusi Trumano prezidentavimo laikais, buvo tokia, kad JAV gali vystyti savo laisvą ir atvirą bendruomenę tik stabiliam pasaulyje. Pasaulyje su plačiais horizontais, kuriame agresija yra draudžiama, o jei ji pasitaiko - jai pasipriešinama kolektyviai. Pasaulyje, kuriame tarptautiniu bendradarbiavimu siekiama politinio, socialinio ir ūkinio

progreso, ir tokiam, kuriame JAV vaidina vadovaujantį ir atsakingą vaidmenį.

Atsimename, kad ir 'trumaniška' politika buvo ne be trūkumų, ypač jos pastangos išlaikyti nusistovėjusias sienas, nors jos buvo nelogiškos - kaip Vokietijoje, Korėjoje ir Vietname. Ir iš viso, kodėl nepasistūmėti į priekį, jei tuo laiku buvęs jėgos balansas tai padaryti leido? To nepadarius, visa ta politika pradėjo rodytis beprasmiška. Kai kurie tos srities ekspertai irodinėja, kad SALT II reikalingas todėl, kad be tos sutarties JAV turėtų daugiau ginkluotis, o to amerikiečiai nenori. Eugene V. Rostow tikisi, jog amerikiečiai neatsisakys didelių išlaidų saugumo reikalams, jei jiems bus išaiškinta, kad tai būtina reikalinga ir pasakyta visa tiesa, kaip tai savo laiku padarė Trumanas. Jis tikisi, kad diskusijos dėl SALT II pažadins Ameriką. Tam turėtų padėti ir kiti paskutiniųjų dienų ivykiai, kurie visi reikalauja stipresnės Amerikos rankos.

Bus labai įdomu stebėti, kaip pasikeis Amerikos politikų kalbos. Iki šiol jie - respublikonai ir demokratai - vis dar lenktyniauja kaip sumažinti valstybės biudžetą. Zinia, galima aiškinti, kad JAV negali vaidinti didesnės rolės pasaulyje, jei pačios nesusitvarko namie, nesuvaldo infliacijos ir neišsprendžia energijos krizės. Tiems tikslams pakrypimas į izoliaciją galėtų padėti. Nelaimai, pasaulis iki to nestovės vietoje - grįžtesnė ir stipresnė politika reikalinga jau dabar. O kaip tyčia, dabar JAV karinėms pajėgoms trūksta 60,000 savanorių. Jau dabar reikėtų įvesti karinę prievolę, nepaisant viso jos nepopuliarumo. Reikėtų suderinti ir ūkinę politiką su krašto strateginiais ir

Iškilmingoji Vasario 16 minėjimo dalis Daytono. Scenoje Čiurlionio ansamblis su miesto burmistru James H. McGee, prie mikrofono Aldona Ryan ir dešinėje senatorius K. Curran. J. Vyšnionio nuotr.

Išpūdingas Vasario 16 minėjimas Daytono

Ingrida Bublienė

Negausi bet ryžtinga ir veikli Daytono lietuvių kolonija vasario 25 d. minėjo Lietuvos nepriklausomybės 61 metų paskelbimo sukaktį.

Šventė buvo pradėta iškilmingomis šv. Mišiomis, kurių metų Čiurlionio Ansamblis išpildė muz. Alfonso Mikulskio sukurtas mišias "Už kenčiančią Lietuvą." Šv. Mišias aukojo klebonas V. Katarskis. Trumpu pamokslu skatino visus ir toliau darbuotis Lietuvos labui pabrėždamas, kad tik ateitis parodys ar savo misiją atlikome.

Daytono lietuvių kolonija tikrai gali didžiuotis savo nedidele, tačiau jaukia šv.

taktiniais reikalavimais. Visam tam reikalingas atbudimas, tačiau ar iš tikro jis jau stovi už kampo?

Kryžiaus parapijos šventovė. Joje visa aplinka dalyviuteikia nuoširdžiai maldai, nes visur dvelkia subtyli mūsų religinių papročių aplinka ypač kada kiekvieno žvilgsnis atsiremia tiesioginiai į stilizuotą lietuviškų kryžių ir smūtkelių panoramą už didžiojo altoriaus. Švenčiant parapijos auksinį jubiliejų ši šventovė buvo lietuviškais motyvais arch. J. Muloko atnaujinta ir dail. A. Valeškos vitražais išpuošta. Visus dalyvius šiame jaukiame lietuviškame kampelyje jungė čiurlionių nuskambėję giesmių garsai bei malda už pavergtą kryžių žemę. Aukojimo metu aukas prie Dievo stalo nešė jaunieji trečios, ketvirtos kartos lietuviai pasijuošę tautiniais rūbais: I. Gecaitė, M. Lastauskas, P. Petkus, J. Pacovsky.

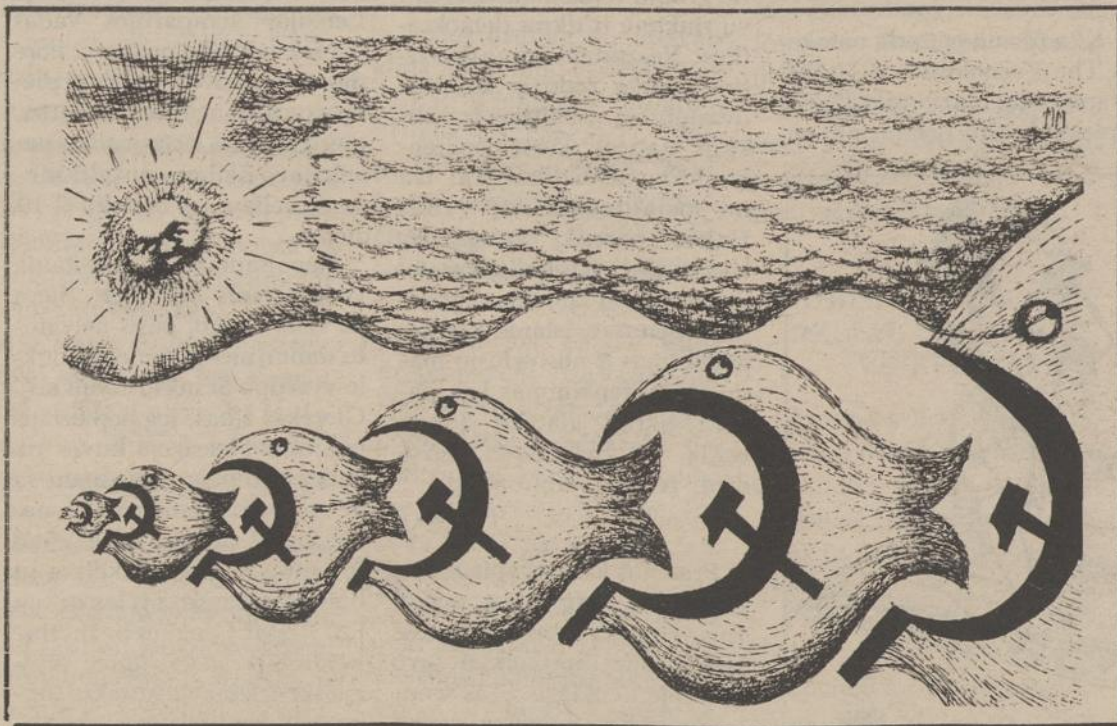
Išėjus iš šios šventovės

pirmas žvilgsnis tuoj nukrypsta į parapijos sodybą, kuria puošia trys stilingi lietuviški kryžiai. Tai simbolika trijų Vilniaus kryžių, kurie Lietuvoje buvo sunaikinti. Daytoniškiai juos ir vadina Trijų Kryžių šventove šis paminklas pastatytas 1964-65 metais. Šią progą išleistame leidinyje taip rašo a. a. klebonas kun. T. Narbutas: "Tai bus paliudijimas, jog šv. Kryžiaus lietuvių parapijos nariai buvo veiklūs ir susipratę — savo aukomis ir darbu palieka paminklą ateities kartoms. Šie gražūs lietuviški kryžiai tekelia mūsų dvasią, testipriną tikėjimą ir viltį." Šie kryžiai tai arch. A. Kulpavičiaus kūrinys.

Šventės akademija su menine dalimi vyko Victory Theatre, Daytono miesto centre. Tai seniausia šio miesto teatro salė, kurios scenoje reikėsi įvairūs pasaulinio garso menininkai.

Nors oras ir buvo nepalankus, tačiau svečiai gausiai rinkosi, ypač didelis skaičius ne lietuvių. Čia reikia atkreipti dėmesį į minėjimo organizatorių sugebėjimą ir didelį darbą suždominant svetimtaučius mūsų nepriklausomybės minėjimo švente ir kova už laisvę. Prie įėjimo kiekvienas į minėjimą atėjęs buvo papuoštas lietuviška trispalve.

Tautiniais rūbais pasiūšę Daytono tautinių šokių grupės "Vėjelis" nariai nurodinėjo vietas. "Vėjelio" tautinių šokių grupei vadovauja E. Sluzas. Prie įėjimo kiekvienam taip pat buvo įteikta ir puošni minėjimo

Taip L'Express karikaturistas vaizduoja tarptautinį proletariatą...

(Nukelta į 7 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Prieš audrą Artimuose Rytuose. — Su taxi iš Teherano į Pakistaną. — Žydų 'carpetlift' į vakarus. — Popiežiaus vizitui į gimtąją Lenkiją artėjant.

Debesims niaukstantis JAV menkas ruošimasis artėjančiai audrai vis daugiau baugina. Imkime pavyzdžiui idiotišką gyvybinio energijos reikalų tvarkymą. Kongresas uždraudė svetimiems pardavinėti Aliaskos naftą. Ji gabenama dideliais tanklaiviais į Kaliforniją ir iš ten mažesniais laivais per Panamos kanalą į rytines valstijas. Tuo tarpu Japonija perkasi Meksikos naftą iš jos rytinių pakraščių. Ar nebūtų paprasčiau Aliaskos naftos per teklių parduoti Japonijai ir tą patį kiekį nusipirkti Meksikoje — transportas labai atpigėtų! Bet tokia kombinacija yra draudžiama. Tas pats sakytina apie naftos kainos kontrolę JAV viduje, kuri jau dabar privedė prie trūkumo kai kuriose JAV dalyse, slopina naftos gamybą ir pakaitų jai ieškojimą. Pikčiausia, kad dėl kongreso nusistatymo mažai kas piktnasi, kaltę už viską suversdami prezidentui. Iš tikro, dirbtinas žemų naftos kainų palaikymas tik didina jos suvartojimą ir JAV daro lengviau pažeidžiamas karo metu.

Dėl to neįmanomas Izraelio-Egipto susitarimas. Iš vienos pusės Izraelis bijo bent kiek su silpninti savo dabar turimas pozicijas, o Egiptas — nenorėdamas užsitraukti likusių arabų ir mahometonų neapykantos — negali sutikti tik su Si najaus dykumos jam gražinimu be pažado platesnės savivaldos iki nepriklausomos valstybės sukūrimo imtinai Vakariename Jordano pakraštyje ir Gazos juostoje, ką Izraelis laiko mirtinu pavojumi.

Padėtį visuose Artimuosiuose Rytuose pablogino įvykiai Irane, kas gražina prie seno klausimo, ar nebuvo galima jų išvengti. Naujos šviesos ieškant, atsakymą duoda Der Spiegel korespondento Volkhard Windfuhr 1,740 km. kelionė taxi iš Teherano į Pakistaną. Kad būtų saugiau, ant taxi langų buvo išrašyta 'Chabar-negar-i-alman', kas reiškia: vokiečių žurnalistas. Parašai daug padėjo. Pavyzdžiui vos tik išvažiavus iš Teherano automobilis buvo sustabdytas dviejų apšėpusių partizanų su sovietų Kalasnikovo automatais. Tie perskaitę parašus susuko: 'Oh, Deutschland, Hit-

Revoliucija nebeklauso...

ler, cheili chub' — labai gerai! Reguliari kariuomenė plentų nepatrukiavo, tačiau jos igulos visur atrodė drausmingos ir virš kareivinių plevėsavo šacho vėliavos. Islaminių bausmių (rankos nukirtimas už vagystę) paskelbimas leido taxi kuriam laikui palikti ir visai nesaugomą. Didesniuose miestuose valdžios perėmimas buvo gerai paruoštas, visur mato si plakatai su Khomeini paveikslais. 'Hitler, Hitler' — apsidžiaugė vienas praeivis, pamatęs taxi ir patarė dėl visa ko nusiimti kaklaraštį, kad per daug neišsiskyrus. Labai padėjo Spiegelio egzempliorius su Khomeini ant viršelio.

Juo toliau nuo sostinės, vis daugiau dar matėsi šacho portretų, nepakeistų Khomeini. Pasauliečiai net patarė toliau važiuojant šacho portretą užsiklijuoti ant priekinio lango. Siena į Pakistaną buvo uždaryta, tačiau pasienietis už 8000 Rial — 320 markių kyši pažadėjo jos nesaugoti. Perėjimą tačiau sukludė karinė sargyba. Ant jos buveinės durų kabėjo šacho portretas. 'jis geras vyras' — sumurmėjo korektiškai apsirengęs karininkas, pastebėjęs žurnalisto žvilgsnį. Lyg atsakydamas į tą pastabą, žurnalistas instinktyviai paveikslui atidavė pagarbą. Instinktas buvo teisingas. Karininkas staiga įsakė: 'Užantspauduok pasą ir praleisk poną per sieną'.

Kitą įdomų epizodą pasakoja The Economist. Iš 70,000 Irano žydų, mažiausiai 25,000 apleido kraštą per pirmas re-

voliucijos dienas. Apie 15,000 stačiai nukeliavo į JAV ar Vakarų Europą, 10,000 į Izraelį, tačiau ten tik 2,000 užsiregistravo nuolatiniam apsigyvenimui. Jau prieš tai 1,200 vaikų buvo pasiūta į bendrabučius Izraelyje, 3,000 į Prancūziją ir Sveicariją. Jų bėgimas buvo pramintas 'carpetlift', nes retai kuris jų nesivežė kilimų. Vienas iš tų pasirodė toks sunkus, kad Izraelio muitininkai rado reikalo jį atvynioti. Jis buvo papuoštas gryno aukso gijomis ir deimantais. Jo vertė buvo apskaičiuota 30 milijonų dolerių. Vienas Jeruzalės bankas per dieną gavo 72 milijonus dolerių indėlio, \$1,000 banknotais.

Tuo tarpu pačiame Irane tvarkos dar nedaug. Kariuomenei pasilikant kareivinėse, viešą tvarką neva tai palaiko 70,000 įvairiausios rūšies partizanų, kuriuos nuginkluoti bus milžiniškas darbas. Jų tarpe bent 10 maksištinų-leninistinių grupių.

Veltui senasis Ajatola Khomeini tikėjosi, kad kai persai pamatys Mohameto kelią — jie užmirš Marką ir Engelsą. Ko munistai tam viešai neprieštarauja, bet jie jau sukūrė naują pagrindžio komunistinę partiją daugiausiai iš studentų ir naftos įmonių darbininkų, kuri tyliai ruošiasi 'demokratinės liaudies Irano respublikos' paskelbimui. Keturiolika vidurio grupių reikalauja visai laisvų rinkimų ir tikros demokratijos. Neapsitenkinimo dabartine tvarka rodo ir laikurie dvasininkai, iškaitant ir kelis kitus 'ajatolas', kurie nepatenkinti Khomeini diktatūra. Irano socialdemokratų vadas Hakimi pareiškė Spiegel'ui, kad be jokio pasigailėjimo politinių priešų žudymas, griežtas pasenusios Islamo tvarkos gražinimas ir nusivylusių masių nepasitenkinimas leis pažinti tikrąjį ajatolos Seitan veidą. 'Ajatol Seitan' pažodžiui reiškia velnio ženklą.

Pradėjus kalbėti apie metafiziką... Kaip žinia, popiežius yra pakviestas Sv. Stanislavo šventei apsilankyti savo tėvynėje Lenkijoje. Tas šventasis, 1071 m. pakeltas į vyskupų, greitai susipyko su karalium Boleslavu II. Dėl to yra

■ Iš kitos pusės

Vargšės Islamo moterys. Tai religijai ir gyvenimo būdai atgijant visa eilė jau 'išsivadavusių' moterų turi gaubtis formas slepiančiom juodom skarom. Pakistane taip įsakyta ir televizijos pranešėjom. Tiesa, už svetimotėriavimą ir vyrai baudžiami mirtim, bet tą aktą turi paliudyti bent keturi liudininkai — vyrai, matę savo akimis...

Kadangi mada nežino sienų, pradėjau rūpintis ir mūsų moterų likimu. Juo labiau, kad ir mūsų tarpe netrūksta 'ajatolų', kurie Irano Khomeini pavyzdžiu norėtų paskusti laikrodį šimtmečiu atgal. Štai kažko beieškant man netyčia į rankas pakliuvo Juozo Bačiūno išleista dr. Jono Griniaus nuospauda iš 1963 m. Europos Lietuvio, pavadinta **Mano Viešnage Amerikoje**. Skyrelyje MOTERYS išvedžiojama:

"Man ypač į akis krito Amerikos moterų nevalyvu-mas ir tuštybė. Kol nebuvo matęs Chicagos, buvau manęs, kad moterys nuogom šlaunim tebevaikščioja vasarvietėse. Bet patekus į tą didmiestį vidurvasarį, man buvo šlykštu matyti apsinuoginusias moteris. Jų pilksvos, rausvos, melsvos ir gelsvos trumpos kelnės (vad. shorts) atrodė kaip apatinės kelnaitės, o pačios moterys — kaip ką tik iš lovos išlipusios, bliuzeles užsimečiusios ir išėjusios į gatves ir krautuves pademonstruoti savo neišpasakytų 'grožybių'. Man viena lietuvaite aiškino, kad moterys taip nekukliai rengiasi dėl didelio karščio ir patogumo. Tačiau toks aiškinimas man atrodė tuščias. Juk vyrams saulėje sunkumus kilnoti, autobilius taisyti benzina pilstyti būtų patogiau ir vėsiau trumpomis kelnėmis. Tačiau savo lašinių 'grožybes' tedemonstruoja tik Amerikos moterys. (Tuo nenoriu pasakyti, kad vokiečių — bavarų vyrų demonstruojamos kaimuose odinės kelnės ir plaukiais apžėlusios šlaunys būtų estetiškesnės. Ir jos jau išėina iš mados)."

Nepasigaili autorius ir senesnių ponų: "mačiau senų moterų tuštybės pavyzdį. Būtent, sunkiai pavaikščiojančios senutės ėjo arba lipo į automobilį išsidažiusios, SVIESIŲ spalvų suknelėmis ir skrybėlėmis." Mūsų filosofui tur būt norėtusi, kad bent po 30 metų moterys gaubtųsi juodai. Tokiu būdu jis pats staiga po 16 metų tapo madingas. Bent Islamo pasaulyje.

vm

dvi pažiūros: vieni aiškina, kad vyskupą papiktino karaliaus palaidas gyvenimo būdas, kiti nesutikimo priežastimi laiko vyskupo pretenzijas į žemišką valdžią. Kiekvienu atveju, vyskupui pagrąsinus karalių ekskomunikuoti, tas jį užpuolė Krokuvos Sv. Mykolo bažnyčioje ir nužudė. Tai atsitiko gegužės 8 ar 9 dieną prieš 900 metų ir nuo to laiko šv. Stanislovas laikomas pasi-priešinimo žemiškai valdžiai simboliu.

Tos sukakties iškilmės buvo pradėta ruošti dar Wojtylai esant Krokuvos kardinolu. Jam iškilus į popiežius, pakvietimą į iškilmės jam nuvežė Lenkijos episkopato sekretorius arkivyskupas Dabrowski, lydimas Krokuvos arkivyskupo Macharskio, nes tarp Lenkijos valstybės ir Vatikano nėra diplomatinio santykių. Lenkijos kompartijos vadas Gierek tai leido padaryti norėdamas parodyti, kad jis popiežiaus vizito nebijo, bet kartu, pabrėždamas savo valią, pareikalavo iškilmės nukelti mėnesiu vėliau — į birželio 2-10 dienas.

Nepaisant to, samprotauja vedamajame Die Welt, 'nėra nė vieno lenko, kuris nelygintų dabartinės padėties su būkle vyskupo Stanislovo laikais'. Gierekas žinąs, jog popiežiaus triumfas Meksikoje buvęs tik vaikų žaidimas, palyginant su jo sutikimu Lenkijoje. Jonas Paulius II negalys norėti, kad jo vizitas iššauktų sukilimą su baisiomis pasekmėmis lenkų tautai. Užtat Lenkijos bažnytinė hierarchija su kardinolu Wyszynski priešakyje atitekęs sunkus uždavinys įkvėpti tikintiesiems tokią drausmę, kuri tikėtų popiežiaus sutikimui.

Bažnyčios nusistatymą Wyszynski išdėstęs savo pereinamųjų metų laiške Lenkijos tikybų ministeriui Kakol. Tas laiškas tik dabar buvo paskelbtas Paryžiuje. Jame kardinolas rašė: 'Jei režimo sistema nori iškasti prarają tarp partijos ir tautos, jis gali privesti prie pavojingo suskildimo į 'jūs ir mes'. Tai, Pone Ministeri, būtų tragiška. Tai turėtų įžiūrėti piliečių kategorija, kuri yra atsakinga už valstybę. Ji turi prieš tai pakelti balsą, nors tai būtų jai pačiai skausminga. Siandieninėje Lenkijoje nėra nė vieno žmogaus ateisto nuo pareigos pasakyti tiesą. Kas ją nutyli, kenkia valstybei ir jos konstitucijai'.

Die Welt išveda: '... tas laiškas nušviečia Lenkijos kasdienį gyvenimą. Popiežius atvyks į Lenkiją ir grįš atgal į Romą — konfliktas tarp valdančių ateistų ir tikinčiųjų pasiliks tuo vizitu gal sušvelnintas, bet gal ir sugriežtintas, ko niekas neturėtų linkėti lenkų tautai.'

MACHINIST FIRST CLASS

Top pay, full benefits, overtime, excellent conditions in our clean, modern shop. AZTEC TOOL CO. INC. 516-546-9211. (10-14)

AIRCRAFT STOCK/MATERIAL CLERK

Just out of A & P School

Airline is looking for self motivated individual to handle inventory, shipping and receiving, etc. Rapidly expanding airline, excellent opportunity for advancement. Competitive salary & excellent benefit package. Send resume (hand written OK) to: T. PATERNITI, EVERGREEN AIRLINES

MARANA AIR PARK
MARANA, ARIZONA 85235
An Equal Opportunity Employer
M/F/H (10-12)

Derybos tarp Izraelio ir Egipto...

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomėnė • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

LAISVIEJI LIETUVIAI PAVERGTOJE TĖVYNEJE

Iš okupuotos Lietuvos pagrindžio laikraščio "Aušrelė" 1978 m. vasario 16 d. laidos, dabar pasiekusio Vliką, perspausdiname "Laisvės šauklio" vedamąjį.

Ar tai ne naujas paradoksas mūsų prieštarigame ir keistame pasaulyje, kur baramasi, vaidijamasi ir net žudomasi dėl menkiausių dalykų, kur vengiama kovoti už pačias didžiausias žmogiškąsias vertybes: laisvę, taurumą, gerį?

O vis dėlto tai ne paradoksas. Laisvų žmonių yra ne tik laisvajame pasaulyje, saugomame demokratinėse konstitucijose, bet ir ten, kur bet koks laisvės troškimas slopinamas švinių, kalėjimų, psichiatrinėmis ligoninėmis. Vergas yra tik tas, kuris susitaiko su savo vergiška egzistencija, nebejaudžia jį kaustančių grandinių. Kas bijo — tas nugalėtas, tas lengvai pasiduoda ekonominei ir politinei pavergėjų eksploatacijai. Save gerbiąs žmogus privalo nugalėti įgimtą baimės jausmą, pakilti aukščiau gamtos, įrodyti, kad yra siekimų, brangesnių už gyvenimą.

Laisvas yra kiekvienas, kuris visomis išgalėmis priešinas pavergėjo pastangoms jį nudievinėti, nužmoginti, nutautinti. Ši taisyklė tinka ir ištisoms tautautoms. Kiekviena tauta, kovojanti su pavergimu — laisva, nors jos teritorija ir yra okupuota. Praradusi išorinę laisvę, ji išsaugoja vidinę, dvasinę. Lietuvų tautos pastarųjų dešimtmečių (nekalbant apie visą laikotarpį nuo valstybinio savarankiškumo praradimo) istorija tai įtikinamai parodė.

Po žiauriai numalšinto 1863 m. sukilimo kelis dešimtmečius nebuvo aktyvesnio tautos pasipriešinimo. Bet švito "Aušra", "Varpas", skelbdami dvasinę lietuvių tautos atgimimą. 1944 m. sukilimas, trukęs 10 m., buvo numalšintas dar žiauriau. Atrodė, kad teks laukti kelis dešimtmečius, kol subręš nau-

jos pasipriešinimo jėgos. Tačiau dar nenutilus partizanų šūviams, 1956 metų Vėlinių vakarą Kauno miesto kapinėse iškilo trispalvė. Studentai, inteligentai, iš Rusijos konclagerių sugrįžę kaliniai su ašaromis akyse traukė Lietuvos himną, giedojo: "Marija, Marija, palengvink vergiją..." Skambėjo šūkliai "Laisvę Lietuvai". "Lauk rusiškųjų okupantų!", lėkė akmenys į čekistus. Vilniuje tą patį vakarą iš Rusų kapinių išsiliejęs jaunimas, dainuodamas patriotines dainas užtvindė gatves, keliui valandų sustabdydamas eismą.

Šimtai jaunuolių, studentų, buvusių kalinių dardėjo grotuotuose pulmanuose į tuos pačius lagerius, kuriuose tebesikankino virš tūkstančio partizanų, pagrindininkų. Daug jaunimo buvo išvaryta į rekrūtus.

1970 metų rudenį Pranas ir Algirdas Brazinskai išsiveržė į Vakarus, pranešdami pasauliui apie lietuvio širdyje teberusiantį laisvės troškimą. Po mėnesio išduotas ir sužalotas Simas Kudirka priminė Vakarų pasauliui jo abejingumą pačių skelbiamiems doroviniams idealams.

1972 m. kovo mėnesį "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" pradėjo formuoti pasaulį apie tikinčiųjų ir dvasininkų persekiojimą Lietuvoje. Tų pačių metų gegužės 14 d. Kauno Dramos teatro sodelyje, kur prieš 32 metus buvo šlykščiausiai pasityčiota iš Lietuvos valstybingumo ir nepriklausomybės, suliepsnojo Romo Kalantos kūnas. Žuvo kūnas, bet liko dvasia, kad amžinai gyventų tautoje, kuri nuolat belstūsi į mūsų sąžinę, kurstyti laisvės troškimą.

Romas Kalanta, gimęs nelaisvėje, tapo laisvu. Jo auka išskleidė engėjų mitą, kad jaunoji karta, pastoviai apipilama gražių žodžių ir pažadų sriautu, paklus prievartai ir ištirs kolonizacijos tvane, užmiršusi lietuvių tautos dvasią. Ir šian-

VASARIO 16 MINĖJIMAS KONGRESE

JAV senate Vasario šešioliktosios minėjimas įvyko vasario 21 d. Minėjimui vadovavo sen. Charles Percy, savo kalboje primindamas Baltijos kraštų okupaciją, tų kraštų įjungimo į SSSR nepripažinimą, disidentus, jų tarpe Viktorą Petkų. Savo Lietuvai palankius pareiškimu padarė ir eilė kitų senatorių. Iš Altos minėjime dalyvavo pirm. pavaduotojas dr. J. Valaitis ir Altos įgaliotinis Washingtono dr. Jonas Genys. Dr. Valaitis dar paprašė sen. Percy padaryti pastangų išlaisvinti B. Gajauską, V. Petkų, N. Sadūnaite. Sen. Percy tuo reikalu jau yra kreipęsis į Sovietų atstovybę ir dar pažadėjo pakartotinai šį klausimą kelti. Dr. J. Valaitis ir dr. J. Genys aplankė kongresmano Annunzio įstaigą, susisieki su Lietuvos atstovybe; Amerikos Balso buvo įrašytas su jais pasikalbėjimas transliacijai į Lietuvą.

Atstovų rūmuose Lietuvos nepriklausomybės su-

dien laisvės kovos vėliavą jau perima jaunoji karta, nors ir gimusi vergovėje, bet iš savo tėvų paveldėjusi laisvės ilgesį.

Prieš 37 metus kruvinų diktatorių sandėrio dėka Lietuva prarado nepriklausomybę. Už nedidelį mokesį iš Vakarų plėšiko ją nupirko raudonasis Rytų feodas. Demokratinė šalių palikta likimo valiai, lietuvių tauta nenulenkė galvos. Rytų tironui prireikė keleto metų, kol jis pasiekė fizinę pergalę. Dvasinės pergalės jie niekada nepasiekė!

Žinodami, kad nėra kovos be aukų, tikime, kad jokia auka, ypač kraujo ir kančios, nenueis veltui, bet skatins ir įpareigos kovoti, kol "skaudūs pančiai nukris ir vaikams užtekės nusiblaivęs dangus".

Todėl drauge su laisvaisiais lietuviais, leidžiančiais "LKB Kronika", "Aušra", "Dievą ir Tėvynę", "Varpą", "Lietuvos Balsą" ir kitus pagrindinius laikraščius, metame iššūkį vienintelei mūsų planetoje išlikusiai kolonijinei imperijai, prieš kurios karinę galią dreba beveik visas pasaulis. Dar kartą kreipiamės į nekomunistinio pasaulio demokratų, kurie tik deklaruoja laisvės principus, bet lieka kurti pavergtųjų tautų dejonėms.

Tegul šie puslapiai bylos apie negestantį tautos laisvės ilgesį, apie pastangas tų žmonių, kurie neįmanomiausiomis sąlygomis tęsia laisvųjų lietuvių tradicijas.

Laisvieji lietuviai

Lietuvos pasiuntinybės Washingtono suruoštame Vasario 16 proga priėmimo. Diplomatinio korpuso dekanas — Nicaraguos ambasadorius dr. Quillerio Savila-Sacasa (dešinėje) perduoda sveikinimus ir linkėjimus Vasario 16 proga Lietuvos atstovui dr. Stasiui Bačkiui. J. Bilmanis nuotr.

kaktis paminėta vasario 15 d. Invokaciją sukalbėjo kun. dr. Tomas Žiūraitis, O. P. Minėjimą pravedęs kongresmanas Frank Annunzio savo kalboje plačiai informavo apie Lietuvos garbingą praeitį, priespaudą okupacijoje. Pacitavo visą Lietuvos himną, paimtą iš Altos leidinio "Lithuania", ir pakartojo tekstą jo pasiūlytos rezolucijos, smerkiančios Maskvos okupaciją ir raginančios prezidentą siekti Lietuvos išlaisvinimo.

Panašioje dvasioje padarė pareiškimus kongresmanai Broadhead, Buchanan, Lent, Zablocki, Lngren, Hall, Goldwater, Thompson, Guarini, Holt, Dougherty, Coughlin, Walgren, Hollenbeck, Peyser, Hammer-schmidt, Broomfield, Roe, Sensenbrenner, Panetta, Conable, Blanchard, Wolff, Hanley, Rodino, Price, Hughes, Pepper, Cavanaugh, Yatron, Lagomarsino, Moakley, Dingell, Anderson, Russo, Dodd, Ratchford, Derwinski, Hyde, Ad-dabbo, Rinaldo, Ashbrook, Murphy, Biaggi, Cleveland, Ferraro, McHugh, Young ir kt.

Šiomet Altos ir kongresmano Annunzio rūpesčiu suruoštas minėjimas buvo ypatingai sėkmingas.

KOMISIJA LIETUVOS REIKALAMS ALTOS VEIKLOJE

Amerikos Lietuvių Taryba savo posėdyje vasario 23 d. sudarė šias komisijas Lietuvos laisvinimo reikalams ir ALTos veiklos tvarkymui:

Politinė komisija sekti JAV vyriausybės ir kongreso politiką, ruošti memorandumus, protestus. Pirm. dr. K. Šidlauskas, nariai: St. Balzekas, Jr., dr. Vl. Šimaitis, J. Talandis.

Visuomeninių reikalų komisija koordinuos ALTos veiklą su kitomis lietuvių politinėmis, visuomeninėmis, kultūrinėmis, akademinėmis organizacijomis Lietuvos laisvinimo darbuose. Pirm. dr. L. Kriaučeliūnas, nariai: dr. J. Valaitis, O. Baršketytė, inž. Gr. Lazauskas, Alg. Modestas, B. Zdanytė.

ALTos skyrių komisija: pirm. T. Blinstrubas, nariai: K. Dirksis, J. Pakalka, dr. V. Šimaitis, J. Talandis.

Finansų komisija, telkianti lėšas Lietuvos laisvinimo reikalams: pirm. J. Skorubskas, nariai: St. Balzekas, P. Bučas.

Spaudos ir informacijų komisija: pirm. kun. dr. J. Prunskis, nariai: kun. A. Stašys, inž. G. Lazauskas, I. Andrašius, O. Baršketytė.

Teisių ir statuto komisija: pirm. dr. Vl. Šimaitis, nariai: T. Blinstrubas, K. Dirksis, J. Skorubskas.

Madrido konferencijai pasiruošti komisija: pirm. inž. G. Lazauskas, nariai: dr. K. Bobelis, dr. K. Šidlauskas, K. Dirksis, dr. L. Kriaučeliūnas.

Sekretoriatas: pirm. gen. sekr. kun. A. Stašys, protokolų sekr. inž. G. Lazauskas, reikalų vedėja I. Blinstrubienė, informacijai kun. J. Prunskis.

Namų administravimo komisija: pirm. J. Talandis, nariai: dr. Vl. Šimaitis, J. Skorubskas, J. Pakalka.

Moteryų pagalbinių vienetų komisija, talkinanti ruošiant metinius suvažiavimus: pirm. E. Vilimaitė, narės: I. Kriaučeliūnienė, F. Mackevičienė, P. Pakalkienė, B. Skorubskienė.

Skaitykit ir platinkit

DIRVA

Diplomatijos paraštėje (95)

Vaclovas Sidzikauskas

Baltgudijos byla

Baltgudijos problemos paryskinimui, 1950 m. lapkričio 24 d. aš surašiau ir mūsų diplomatams, VLIKui ir ALTai išsintinėjau memorandumą, kurį čia paduodu ištisai:

a. BENDROS PASTABOS

Baltgudija nėra aiškiai išskirta politinis, etnis, administracinis ar geografinis vienetas. Vieni baltgudžių veikėjų ir politikų laiko, kad Baltgudiją sudaro šios žemės: Minsko, Mohilevo ir Smolensko gubernijos, Vitebsko gubernija be Riezeknės apskrities, Vilniaus gubernija be Trakų, Vilniaus ir Svenčionių apskričių dalių, Gardino gubernija, trys šiaurinės Cernigovo gubernijos apskritys ir kaimyninės šių gubernijų juostos: vakaruose Suvalkų ir Augustavo apskritys; rytuos - Pskovo, Tverinės, Kurlandijos ir Orlo. Visa tai sudarytų 258 tūkstančius kvadratinį kilometrų teritoriją su 15 milijonų gyventojų, iš kurių apie 12 milijonų baltgudžių ir apie 3 milijonai rusų, žydų, lenkų lietuvių ir totorių. Kiti politikai laiko, kad Baltgudijos teritorija siekia 326 tūkstančius kv. kilometrų su 18 milijonų gyventojų.

Baltgudija, kaip tokia, neturi savo valstybinių tradicijų. Tiesa, X-XIII šimtmečiuose baltgudžių gyvenamose žemėse buvo susikūrusios Smolensko, Polocko-Vitebsko ir Turovo-Pinsko kunigaikštijos, tačiau jos vargu bus turėjusios valstybiniai-baltgudišką charakterį ir, be to, jau XIV-me šimtmečiuose buvo didžiųjų Lietuvos kunigaikščių užvaldytos. Dėl baltgudiškųjų žemių varžėsi Didžioji Lietuvos Kunigaikštija, Didžioji Maskvos Kunigaikštija ir Lenkijos karalija. Laikui einant, ir pagaliau po Lenkijos ir Lietuvos padalinimo, visos tos žemės atiteko Rusijai. Rusijos revoliucijos metu, tiksliau 1917 m. gale, Minske susirinko pirmasis baltgudžių kongresas - Peršy Vsebelaruski Kongresas, kuris išrinko RADA BELARUSKAI NARODNAI RESPUBLIKI. Si pastaroji savo III Ustatynoj Gramati 1918 m. kovo 25 d. paskelbė Baltgudžių Tautinės Respublikos nepriklausomybę ir sudarė Baltgudijos vyriausybę su J. Varona priešakyje. Tačiau bolševikai greitai po to kongresą ir Radą išvaikė, o vyriausybę pasitraukė į Lietuvą. J. Varona buvo po to kurį laiką Gudų reikalams ministeris Lietuvos vyriausybėje. Siuo metu jis gyvena USA.

Tautinė samonė baltgudžių tautoje, bent 1918 m., buvo tik pradėjusi reikštis, o ekonominis bei kultūrinis lygis buvo palyginti žemas. Toji aplinkybė ir buvo svarbiausia BNR - Baltgudijos Tautinės Respublikos žlugimo priežastis. Baltgudžių dauguma savo vadino 'litvakais' arba 'Ciabuviais' (tuteišais). Dabartiniai baltgudžių veikėjai teigia, kad pirmame sovietinės Baltgudijos laikotarpyje, kuris - kaip ir Ukrainoje - baigėsi 1929 m.,

ir kuriame Maskva pataikavo Rusiją sudarančioms tautybėms, esą prisiauginta nemaža inteligentų, profesionalų, kurie šiandien yra privesti garbinti Staliną, bet kurių daugumas - laukiamai valandai išmušus - pasireikš kaip tikri Baltgudijos patriotai. Kiek tas teigimas turi pagrindo, parodys ateitis. Tremtyje baltgudžiai turi geroką inteligentų būrelį ir šiek tiek studentų, ypač Paryžiuje.

b. POLITINĖ BALTGUDŽIŲ ORGANIZACIJA TREMTYJE.

Baltgudžiai turi dvi politines organizacijas:

1. Rada Belaruskaj Narodnoj Respubliki. Jos priešakyje yra inž. Abramčik, gyvenantis Paryžiuje. Rada turinti apie 200 narių, kurie yra išsklaidyti po visą pasaulį. Ji laiko savo 1918 m. Minsko Rados tęsiniumi, o Abramčikas save laiko BNR prezidentu. Savo mandatą jis išveda iš paskutiniojo Baltgudijos vyriausybės nario, 1943 m. Pragoje mirusio, testamentu. Abramčikas yra sudaręs Baltgudijos Tautinės Respublikos vyriausybę: 'ministeris pirmininkas ir Užsienio reikalų ministeris' yra Kachanouski-Kalubovič, 'karo ministeris' - pulk. F. Kušal, kiti 'ministerių kabineto' nariai; Kandybovič-Kabyš, Janka Stankevič, Adamovič, St. Stankevič ir kt. Kachanouski gyvena Vakarų Vokietijoje, Horosko, irgi 'kabineto narys', Amerikoje.

2. Belaruskaja Centralnaja rada - BCR. Jos pirmininkas yra prof. R. Astrouski. Sitoji Rada irgi yra sudariusi 'vyriausybę' - Kalgija Belaruskaj Centralnaja Rady - iš 8 'ministerių. Kalgijos pirmininkas yra J. Sabaleuski, kuris vadinasi 'Staršynia Kalgii BCR'. Astrouski tebėra Vakarų Vokietijoje, anglų zonoje, o Sabaleuski yra š.m. liepos mėn. atvykęs į JAV. Savo mandatą BCR išveda iš antrojo baltgudžių kongreso, kuris buvęs sukvietas Minske 1944 metų birželio mėn. gale (baigėsi 1944.6.26), taigi baigiantis vokiečių okupacijai.

Cia išvardintosios organizacijos viena antros nepripažįsta viena su antra aršiai kovoja, viena antrakaltina. Aš turėjau reikalų su abiem. Asmeniškai pažįstu abiejų vadus. Abramčiko organizacija laikoma esant 'samozvančis-

ka', jos pasekėjus vadina 'kriščiiais', o vadai laikomi parsidavę ar tai sovietams (Kochanouski, Adamovič, Janka Stankevič), ar tai lenkams (Abramčik, pulk. Kušal ir kt.). Yra faktas, kad Kochanouski yra sovietinės formacijos, lygiai kaip ir Kandibovič ir Adomovič. Visi jie yra vaidinę tam tikrą vaidmenį sovietinėje Baltgudijoj iki vokiečių okupacijos o pulk. Kušal buvo lenkų armijos karininkas. Yra taip pat faktas, kad Abramčiką palaido lenkai (Londono lenkų vyriausybė); mes irgi itariame, kad Abramčiką finansuoja lenkai. Astrouskio grupė kaltinama kolaboravusi su vokiečiais ir neturėjimu pasitikėjimo baltgudžių masėje. Iš dalies gal tai ir yra teisinga. Abramčiko-Kochanouskio grupė toliau eina savo teritoriniuose reikalavimuose ir todėl yra sunkiai sukalbama.

SKILLED TRADES

Permanent, full time openings. We have immediate openings for the following Journeyman positions:

- TOOL MAKERS
- MACHINE REPAIR
N/C MAINTENANCE
- ELECTRICIAN
N/C MAINTENANCE

We offer excellent wages with complete company paid benefits. Applicants are encouraged to call:

313-584-1600, Ext. 259 or 257

or, you may apply in person or write to:

EMPLOYMENT OFFICE

BURROUGHS CORPORATION

14300 Tireman Avenue
Detroit, Mich. 43228

Equal Opportunity Employer M/F

Burroughs

(8-14)

Pagal AP dieną jos maišančios puodus, o vakarais linksminančios restorane publiką.

Swingendes Wespennest in Wilna

NIKKI FINKE, Wilna wegen Schwierigkeiten bei der Beschaffung westlicher Platten beizugehen, etwa zwischen 320 und 380 Mark monatlich.

O, o — pagalvojau perskaitęs tą per tris skiltis antraštę Hamburgo Die Welt — pagaliau kas nors pikantiško iš dabartinės Lietuvos 'siūbuojančio širšių lizdo'. Kas to lauktų, turėtų nusivilti. Amerikiečių AP agentūros reportažas praneša tik apie 6 moterų kapelą, grojančią nuo 20 iki 23.30 val. vak. Vilniaus šokių salėje šalia didžiausio restorano.

Vakariečius stebina kultivavimas Rock muzikos, kurį dar prieš porą metų Sovietijoje buvo laikoma 'išsigimusia'. Dabar pagal ją leidžiama ne tik neklūdomai šokti, bet pati Vilniaus radijo stotis perdavusi "Jesus Christ Superstar", o toji širšių kapela savo klausytojus kasdien užkrečianti "Saturday Night Fever". Muzikės nemokančios angliškai todėl tik imituoja garsus. Gaila, kad neminimos jų pavardės, bet tik vardai: Liuda 26 m. (mušamieji instrumentai) pianistė Luisa 47 m., gitaristė Larisa 19

m., fleitistė Vita 25 m., vargonėliais grojanti Lida, 26 m. ir smuikininkė bei vadovė Jūratė, 43 m. amžiaus. Kapela turinti didelio pasisekimo ir jos dalyvės dažnai susilaukia svečių pasiūlymų arčiau susipažinti, į ką jos atsakančios 'niet'. Jos visos išteklėjusios. O kuo vakarais užsiima jų vyrai? Jie žiūri per televiziją led rutulio (hockey) rungtynių. Uždirbančios tarp 160-290 dol. į mėnesį.

Ar jos tikrai save vadina 'širšėmis', kaip reportaže paminėta, galima abejoti, nes ir restorano vardas minimas "Aerfortas"! Gaila vokiečių skaitytojų. Jiems tikria būtų įdomiau, jei žinotų, kad iš tikro toji institucija vadinasi Erfurt — Rytų Vokietijai priskirtos Thueringijos sostinės garbei, su kuria Vilnius pagal sovietinį paprotį prieš penkis metus buvo 'susibrolia-vęs'. Verčiant į kelias kalbas ir vartojant įvairias rašybas bei pridėdant galūnes nedaug kas palieka iš originalo. (vm)

Wanted Journeyman
OR
1st Class Skilled
WOOD MODEL MAKERS
AND
PLASTICS FIXTURE BUILDERS
Call KEN LEMONS,
CREATIVE PRODUCTS
313-366-3020

NEEDED EXPERIENCED
MACHINE OPERATORS
2ND SHIFT
ENGINE LATHE MILLING MACHINE
VERTICAL TURRET LATHE
Excellent Employee Benefits:
• 35 Cents Per Hour 2nd shift premium
• 10 Paid Holidays
• Paid Sick Leave Benefits
• Paid Employee Hospitalization & Life Insurance
• Up to 4 Weeks Paid Vacation
• Credit Union
EDM OF TEXAS
14042 DISTRIBUTION WAY
FARMERS BRANCH, TEXAS
Equal Opportunity Employer
214-241-2501
(8-10)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

GRANDIS ŠVENČIA 15 METŲ DARBO SUKAKTĮ

Irena Kriaučeliūnienė pasakoja apie ansamblį 'Grandis'

Didžiojo karnavalo metu Jaunimo Centre, Chicagoje, teko sutikti Ireną Kriaučeliūnienę, siūlančią pasistiprinti skanomis dešrelėmis (hot dog). Pasiūlė ir man, tuo metu sėdinčiam prie kasos ir talkinančiam savajai organizacijai.

Nagi, sakau, kas pasidarė, kad ėmėtės tokio smulkaus "biznelio", kai tūkstantines skiriate lietuvių jaunimo veikėjams atžymėti?

Į tokią mano pastabą, Irena Kriaučeliūnienė ėmė plačiau pasakoti, ne tik apie šios prekybos tikslą, bet ir apie jos globojamą tautinių šokių grupę GRANDĮ, kuri š. m. kovo 11 d. ruošiasi atšvęsti 15 metų veiklos sukaktį.

— Kas verčia "uždarbiauti"?

— Esu tautinių šokių ansamblio Grandis globos komiteto pirmininkė, todėl mielai "uždarbiauju", kad papildyti ištuštėjusią kasą. Ta proga, vadovės ir globos komiteto vardu nuoširdžiai dėkoju karnavalo rengėjams, ypač dr. A. Pauliui ir Vyt. Markevičiui už leidimą čia dalyvauti.

— Kada susikūrė Grandis, kas sudaro jos šokėjus, kiek jų dabar yra ir kokios darbo sąlygos?

— Prieš 15 metų ilgąmetė tautinių šokių mokytoja Irena Smieliauskienė įkūrė Grandies grupę su 12 šokėjų. Grandiečių energija ir noras puoselėti lietuviškus tautinius šokius, traukte traukė naujus šokėjus į jų būrį. Grandyje šoka studentų amžiaus jaunimas trijuose rateliuose. Vieni jų lanko kolegijas ir universitetus, kiti bebaigiantieji gimnaziją. Metinis šokėjų vidurkis buvo 75 žmonės. Šiandien jų yra 66. Daug metų talkina akordeonistas Ažuolas Stelmokas, kuris yra ir gero šokių orkestro vadovas.

Dėl darbo ansamblyje daugiau galėtų pasakyti šokių vadovė, bet žinau, kad ji savo šokėjais, kaip ji juos vadina "mano vaikai" labai džiaugiasi. Studentinio amžiaus jaunimas namuose jau yra pastatytas ant tam tikro kelio: jų pareigingumas, drausmingumas, išsiauklėjimas yra šeimos veidrodis. Noriu pasakyti, kad ansamblis nėra auklėjimo institucija nei pataisos namai. O nuo šokėjų priklauso visos grupės pasisėkimas ir, žinoma, vadovės rūpesčiai.

— Kiek jaunimo praleidote per 15 metų, kiek susiporavo būdami ansamblyje ir ar jie palaiko ryšius su esančiais?

— Daug gražaus jaunimėlio perėjo per Grandį — iš viso 583. Malonu girdėti "senius" kalbant apie džiaugsmo, nuotykių, malonumų perpildytas dienas

būnant Grandyje. Susikūrė vienuolika porų lietuviškų grandišų šeimų, kurių jau vaikučiai stiebiasi ir laukia progos įstoti į Grandį. Ne visi, bet daug buvusių šokėjų rūpinasi grupės veikla, atsilanko koncertuose ir net finansiniai remia. Ir tai yra atpildas vadovei už jos meilę jaunimui, jos darbą ir pasiaukojimą?

— Ar Grandis daro išvykas ar apsiriboja koncertais Chicagoje?

— Per 15 veiklos metų ansamblis turėjo 254 didesnius ar mažesnius pasirodymus. Chicagoje pasirodė WGN ir ABC bei lietuvių televizijos kanaluose, dalyvavo visoje eilėje įvairių tautybių festivaliuose, universitetų tautybių programose, amerikiečių meno parodose ir pan. Dalyvavo Tautinių šokių šventėse ir trečiojoje Dainų šventėje. Su "Lietuviškų Vestuvių" pastatymu aplankė kelias lietuvių kolonijas. Toliausia gastrolinė kelionė buvo į Pietų Ameriką — Venesuelą ir Braziliją. Iš artimesnių: Montrealis, Torontas, St. Catherines, N. Y., St. Louis, Clevelandas, Urbana, Baltimore, Rockford, Hot Springs, Indianapolis ir

"Grandies" ansamblio vad. I. Smieliauskienė šokėjų būryje. Ansamblio sukaktuvinis koncertas įvyks kovo 11 d. 3 val. p. p. Jaunimo centre.

L. Meilaus nuotr.

kitur. Viešėdami Washingtone grandiečiai, kaip atskira grupė, buvo priimta Senate, kongrese ir Baltuose Rūmuose. Senate net pavaišinti pietumis. Tai vis kongresmanų E. Derwinski ir Hanrahan dėka.

— Ar turite tradicijomis virtusias pramogas, ar ruošiate koncertus iš kitur atvykstantiems?

— Kasmet rengiame Grandies tradicinį vakarą, kur šokami tautiniai ir stilizuoti šokiai. Juk visiems tėveliams ir seneliams malonu matyti savo vaiką šokantį, o šokėjas turi interesą mokytis, jei jis gali pasirodyti scenoje. Po koncerto, šokėjai, išbuvę Grandyje 5 ar 10 metų, apdovanojami ženkleliais. Pradėjom naują darbo barą — supažindinimą su Kūčių papročiais. Ne visi jaunuoliai žino ką reiškia Kūčios, kokie yra tradiciniai Kūčių valgiai, papročiai, burtai ar

žaidimai. Ruošiam ir kitokias pramogas, kaip mergvakarį, madų parodas ir kt. Kviečiam tautinių šokių grupes iš kitų miestų, su ruošėm dainų ir šokių koncertą Lionės Juodytės ir jos dukters Janinos, kuri dabar vaidina televizijos programose.

— Kas vadovauja, globoja Grandį, ar turite rėmėjų?

— Vadovė Irena Smieliauskienė turi pakankamai rūpesčio ir darbo repetuodama su trimis grupėmis du vakarus savaitėje. Repetacijos vyksta Jaunimo Centre už ką esame dėkingi Tėvams Jėzuitams, kurie priima ir golboja tokią didelę grupę. Visą administracinį darbą, šalpos telkimą, motinišką darbą atlieka globos komitetas. Su malonumu vadovauju jam jau dešimtį metų. Šiais metais globos komitetą sudaro: Ir. Kriaučeliūnienė, El. Motušienė, R.

Kučienė, B. Lintakienė, Z. Pocienė, M. Jonušienė, V. Jonušienė, D. Dumbrienė. Be rėmėjų mes nieko nepadarytumėm. Gal daugiausia kenčia tėvai, nes vis prašom ir prašom, bet tą daro visos organizacijos.

— Kokie ateities planai?

— Ateities planai labai priklauso nuo finansinių išteklių. Iš anksto apie juos nekalbu, nes jų neįvykdžius, jaunimas nusiviltų. Kaupiam pinigų, kad galėtumėm išvažiuoti už Chicagos ribų, išgytumėm grupei reikalingų priemonių, šiais metais išleistumėm sukaktuvinį leidinį, suteikti šokančiam jaunimui malonumą būti Grandyje.

— Ar turite kokių pageidavimų Chicagos visuomenei?

— Visų grandiečių vardu prašau atsilankyti kovo mėn. 11 d., sekmadienį, 10 val. ryto į šv. mišias Tėvų Jėzuitų koplyčioje atnašaujamas už mirusius grandiečius bei šeimos narius ir, tą pačią dieną, 3 val. po pietų į sukaktuvinį koncertą Jaunimo Centre. Prašau, paklauskite mano kvietimo ir prašymo ir gausiai dalyvaukite. Parodykite jaunimui — Grandies šokėjams, kad vertiname juos, gerime ir džiaugiamės jų darbais. — Baigė pasikalbėjimą Irena Kriaučeliūnienė.

* * *

Tikrai, Irenos Smieliauskienės vadovaujamas tautinių šokių ansamblis GRANDIS yra nusipelnęs visuomenės dėmesio.

Dar tebegyvenant kaimyninėje East Chicagoje, Indianoje, sumažėjus lietuvių skaičiui, ypač jaunimui, dažnai teko kviesti gran-

(Nukelta į 6 psl.)

Grandiečiai šokio sūkuryje.

'Lietuvių savaitė' Vokietijoje

Nuo vasario 13 iki 17 d., Ba varijos sostinėje vyko 'Lietuvių Savaitė', kurią surengė Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje Muencheno apylinkė vadovaujama inž. R. Hermannas ir Moterų Draugijos Muencheno skyrius, kuriam pirmininkauja V. Hermannienė. Savaitė vyko 'Haus der Begegnung' patalpose, skirtose emigrantų iš Rytų pobūviams bei kultūriniam darbui. 'Lietuvių Savaitė' atidarė bendruomenės Muencheno apylinkės pirm. inž. Hermannas, ypač pabrėždamas, kad šiuo renginiu norima prisiminti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Vasario 16 gimnazijos mokytojas, dailininkas A. Krivickas paskaitoje apibūdino lietuvių meną, savo išvedžiojimus pailiustruodamas dailės kūrinių pavyzdžiais. Po paskaitos prisiminta Vilniaus universiteto 400 metų sukaktis.

Vasario 14 d. renginiai prasidėjo dr. K. Ceginsko, Laisvės Radio lietuvių sk. vedėjo, paskaita apie Lietuvą, kaip Europos sąžinės rodyklę. Paskaitininkas sustojo ties partizanų pasipriešinimu sovietiniam okupantui, o taip pat nušvietė tikybos persekiojimą Lietuvoje, bei kovą už žmogaus teises ir tikybos laisvę. Po paskaitos gausūs lankytojai galėjo susipažinti su gintaro dirbiniais ir rankdarbių pavyzdžiais.

Vasario 15 d. - skirta lietuvių jaunimo tautinių šokių bei dainų ansamblui 'Ratukas', vadovaujamam nenuilstamos grupės vadovės Alinos Grinienės. Publika galėjo pasigėrėti gražaus jaunimo atliktais šokiais bei pasiklausyti dainų. Po tautinių šokių Violeta Hermannaitė, Muencheno konservatorijos studentė, perteikė lietuvių kompozitorių kūrinių virtinę, kartu pademonstruodama savo išraiškingą balsą. Dainininkei akompanavo brolis, muzikas Alfredas Hermannas. Visa Hermannų šeima paveldėjo iš motinos Vincintos muzikalinę dovaną.

Po meninės programos svečiai pakviesti pasivaikinti lietuviškais valgiais, kuriuos su išskirtinu pasišventimu paruošė Lietuvių Moterų Klubas narės, vadovaujamos V. Hermannienės.

Vasario 16 d. programą atidarydamas, apylinkės pirm. inž. Hermannas paminėjo šios lietuvių tautai reikšmingas da-

tos prasme ir dalyviams pristatė prelegentę Dianą Hornik-Hermannienę, sūnaus Alfredo žmoną, kuri kalbėjo apie lietuvių kalbos raidą. Paskaitininkė, netrukus baigianti filologijos daktarės laipsnį Muencheno universiteta, pati yra sorbų (vendų) kilmės, negausios slavų tautos, įsiterpusios tarp germanų Rytų Vokietijoje. Diana Hermannienė pasirinko studijoms - kaip specialybę - baltistiką, ypač lietuvių kalbą, kurios ji jau yra pramokusi ir praktiškai.

Po šios įdomios, mokslo duomenimis pagrįstos paskaitos apie lietuvių kalbos raidą, muzikologė dr. Raminta Lampasytė supažindino klausytojus su M.K. Ciurlonio fortepiono kūrybos vystymusi. Prelegentė paskaitos metu paskambino kelis kompozitoriaus kūrinių pavyzdžius. Dr. Lampasytė, dėstanti Hamburgo konservatorijoje, visada noriai praturtina lietuvių renginių programą, supažindindama su lietuvių muzika.

Paskutinė 'Lietuvių Savaitės' diena, vasario 17, prasidėjo dr. Alberto Geručio iš Berno, Šveicarijos, paskaita apie žmogaus teises ir tautų apsisprendimą. Prisiminęs Lietuvos valstybės nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, paskaitininkas išvedė, kad tiek lietuvių tautai, tiek kitoms nerusiškoms Sovietų Sąjungos pavergtoms tautoms, be žmo-

gaus pagrindinių teisių rūpi laisvės atgavimas, pasirėmus visuotinai pripažintu tautų apsisprendimo dėsniu.

Po paskaitos dainininkas D. Sagenmueller (baritonas) iš Hamburgo, padainavo kelių kompozitorių dainų pavyzdžius, jų tarpe F. Bajoro kūrinius, išmokęs dainų žodžius lietuvių kalba. Dainininkui akompanavo dr. R. Lampasytė.

Uždariusi vykusiai sudarytą 'savaitės' programą, svečiai praleido kelias valandas, vaišinami Moterų Klubo rūpestingų narių paruoštais valgiais.

Penktas dienas besitęsęs renginys, be abejo, prisidės prie gero lietuvių vardo paskleidimo Bavarijos sostinėje. Renginio sumanytoja buvo Alina Grinienė, veikli visuomenininkė, kuri didžiai nusipelnė ir tuo, jog per daugelį metų būrė lietuviškąją jaunimą. Muencheno aukštosios mokyklos pastoviai patraukia nemaža jaunų žmonių, jų tarpe ir Vasario 16 gimnazijos auklėtinių, kurie papildys vis retėjančias vyresniųjų visuomenininkų gretas.

Nuoširdi padėka Muencheno 'Lietuvių Savaitės' rengėjams, talkininkams ir programos atlikėjams!

(a)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

SAN FRANCISCO

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 61 sukaktį San Francisco lietuviai paminėjo š. m. vasario 18 d. susirinkę į Sokol salę San Mateo mieste. Sukakties minėjimą suruošė LB San Francisco apylinkės valdyba, į kurią atsilankė netoli šimto lietuvių. Pirm. R. Pažemėnas prabildamas į susirinkusiuosius ir atidarydamas minėjimą pakvietė visus sugiedoti abiejų kraštų himnus po kurių sekė clevelandiško inž. J. P. Nasvyčio paskaita.

Tolimas svečias, prabildamas į San Francisco lietuvių, pasidžiaugė, kad visoje nausėdijose yra minimas Vasario 16 aktas iškeliant Lietuvos laisvės idealą ir tautos pastangas nusikratyti okupanto jungą.

Gyvename netikrus laikus, sakė J. P. Nasvytis, ir nerealią laisvųjų kraštų užsienio politiką kuri atveria plačiai duris smurtui ir apgalei. Juos būtų galima prilyginti W. Churchill atsiminimuose aprašytus laikus kokie buvo 1939 m. privedusius prie II pasaulinio karo. Keistokai skamba kai JAV vyriausybė išvardina

net 115 kraštų, kuriuose yra paneigtos žmogaus teisės, bet nepamini nei vieno už geležinės uždangos.

Sovietinis komunizmas šelsta nesiskaitydamas su žmoniškumu ir kartu sukeldamas audras Azijos ir Afrikos kontinentuose, o pavergtoje Lietuvoje daro tai, ką darė caristinė Rusija: nutautinti ir likviduoti lietuvių tautą. Nuo caristinių užmačių Lietuvą išgelbėjo savo auka kariai ir savanoriai. Pora okupacijų nenutraukė mūsų vilties, pasiryžimo ir tikėjimo gyventi laisvą gyvenimą, kurį vainikavo kraujo vainiku partizanai. Dabar kova veda rezistentai rizikuodami Sibiro gresme ir savo gyvybe.

Istorija yra pilna netikėtumų ir dažnai atsiranda prosvaičių pro kurias tautos įsiveržia iš imperialistinių kalėjimų, kaip šiandien yra sovietinė sąjunga — pavergusi tiek daug tautų.

Todėl Vasario 16 akto įkvėpti mes privalome sukaupti visas jėgas kovoje dėl Lietuvos politinės nepriklausomybės, jo suverenumo, kad mūsų tėvynė vėl grįžtų į laisvųjų tautų tarpą.

Jaunutis P. Nasvytis už tartą jautrų žodį iš klausytojų susilaukė nuoširdžios padėkos.

San Francisco lietuviai gyvena labai išsisklaidę todėl LB apylinkės valdyba išnaudodama šią progą atliko ir valdybos rinkimus. Juos pravedė Alf. Vindašius pateikdamas kandidatų sąrašą: Aleksas Atutis, Romas Tervydis, Janina Šukelienė, Petras Šukelis, Petras Indreika, Albina Astraitė-Singh, Danutė Janutienė. Pastačius balsavimui jie visi vienbalsiai ir buvo išrinkti, bet pareigomis dar nepasiskirstė.

Pirm. R. Pažemėnas pranešė apie pereinamąją veiklą, kasininkas A. Jazbutis apie piniginius reikalus. R. Pažemėnas savo žodyje išreiškė nuoširdžią padėką valdybos nariams, ypač pabrėždamas J. ir P. Šukelių nuopelnus ir nuoširdžią talką organizuojant įvairius parengimus kuriuose Janina Šukelienė niekad neatsisakydavo paruošti skanius užkandžius dažniausiai paaukodama savo laiką energiją ir maisto produktus. Šukelių šeima iš susirinkusiųjų sulaukė nuoširdžios padėkos, nes jie nepamiršo ir čia esančių pavaišinti.

Vieno dalyko pasigėsta, kad nebuvo renkamos aukos Lietuvos laisvinimui, išskiriant tik nario mokestį. Gražu iškeliamas pavergtos tautos troškimas laisvės ir kova dėl jos, bet mes neturėtume pamiršti, kad kiekviena kova reikalauja aukų ir jokia politinė ir kultūrinė veikla be visų talkos ir materialinio pagrindo nepaseina.

P. Indreika

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANĄ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305-673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6530
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N.Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St.	215-WA-5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canayon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Lakewood, N. J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Herkimer, N. Y. — McKennan Rd.	315-866-3939

GRANDIS ŠVENČIA...

(Atkelta iš 5 psl.)

diečių pagalbos. Ne vieną kartą, be jokio ar už menką atlyginimą, savomis priemonėmis atvykdavo ir atstovaudavo lietuvių tautybių festivaliuose. Taip būdavo anksčiau, taip yra ir šiandien. Grandiečių talka visad susilaukdavo nuoširdžios padėkos.

Dabar, kai GRANDIS švenčia savo 15 metų darbo sukaktį ir kviečia pasidžiaugti jų pastangų vaisiais, nelikime abejingi, bet atsilankykime į jų koncertą.

A. Juodvalkis

■ Iaiškai Dirvai

PROTESTAS PRIEŠ DEMAGOGIJĄ SPAUDOJE

Mus, A. L. Tarybos St. Peterburgo skyriaus narius, metiniame susirinkime įvykusiame š. m. vasario 28 d. daugiau negu pribloškė iškilęs straipsnis atspausdintas Darbininke 1979 m. vasario 23 d. antrašte "Nejuokingi juokai". Būtų per žema ir būtų savęs nuvertinimas, jeigu mes tą straipsnį pradėtutėme analizuoti. Negali leisti į jokių aiškinimus, kai matai visą surašytą straipsnį tik tam, kad nužeminti dr. Kazį Bobelį, kuris penkias kadencijas išbuvo Lietuvių Bendruomenės Taryboje, kuris devynius metus pašventė savo laiko, savo darbo ir sugebėjimo iškovoti lietuviams reikalingą statusą kitų valstybių sąraigoje, vedant kovą prieš sovietinę Lietuvos okupaciją, prieš Lietuvos pavergimą ir už jos išlaisvinimą.

Mūsų giliu įsitikinimu straipsnio autorius turi būti labai žemos moralės savo pavergtos tautos atveju ir dr. Kazio Bobelio asmeniui, sugebėjusiam savo našiu darbu išlaikyti bendradarbiavimą Amerikos Lietuvių Taryboje suburtas visas politines bei kultūrinės organizacijas bendram dideliui darbui, už kurį nėra atlyginimo ir už kurį niekas nesugebėtų atlyginti.

Mus ne tiek stebina gatvinis straipsnio autoriaus tonas kiek vadinamas bevališkas nusilenkimas niekšybei, o vis dėlto Bažnyčios tarno, o tuo pačiu ir Darbininko redaktoriaus moralės principas turėtų stovėti aukščiau už bulvarinio rašėjo "morale".

Gi viešas baimės demonstravimas Darbininko puslapiuose, kad Vliko pirminku gali būti išrinktas dr. Kazys Bobelis, parodo šiaudadušiškumą straipsnio autoriaus, Darbininko redaktoriaus ir tų, kurie remia darbus skaldančius lietuvių vienybę. Nevalia savo niekšingais darbais kenkti nešvariai sugalvotais apkaltinimais kitų.

Susirinkimo įgalioti ir jo vardu

Antanas Rūkštelė
ALTo St. Peterburgo
skyriaus susirinkimo
pirmininkas
ir
Ona Dailydienė
sekretorė

**PATIKSLINIMAS DEL
Z. BLYNO MIRTIES**

"Dirvos" Nr. 9 (1979. 3. 1) straipsnyje apie Korporaciją "Neo-Lithuania" ("Iš pageltusių albumo lapų") yra netikslumų.

Aprašant žuvusius neoli-

tuanus rašoma, kad "Zenonas Blynas, politikas, suimtas 1940 m. ir išvežtas į Sibirą, mirė 1944 m."

Zenonas BLYNAS, 1941-1945m. gyveno Lietuvoje: Kaune, Vilniuje.

Laike 1941-43 metų jis esmėje vadovavo Lietuvių Nacionalistų Partijai, būdamas jos generalinis sekretorius. (Vokiškieji naciai, matydami jog negalės panaudoti L.N.P. savo tikslams, ją uždarė).

Sovietai Zenoną Blyną suėmė 1945-46 m. ir ištremė į Karelijos koncentracijos lagerius, kur jis greitai žuvo ar buvo nužudytas...

Minėtame straipsnyje visai praleistas neolituanas Vytautas Blynas, dipl. ekonomistas, atsargos karininkas.

Jis buvo suimtas Vilniuje 1946-47 metais. Kalintas Lukiškių kalėjime. Jam nustatytos sovietinio "teismo" dienos rytą jis, su kitais lietuviiais, buvo nužudytas... Sovietiniame "teisme", iššaukus jo pavardę — pasakyta, kad "Vytautas Blynas šį rytą kalėjime staiga mirė..."

— Iki šiol yra net nežinoma nei jo, nei kitų tą naktį sušaudytųjų palaidavimo vieta... — Gal Lukiškių kalėjimo kieme, gal Panerių miškuose...

M. B.
Cleveland

**OPPORTUNITY FOR
REGISTERED NURSES**
Rural 42 bed Acute care Osteopathic Hospital.
FOR 3-11 & 11-7 SHIFT.
Competitive salaries, shift differential, charge pay and moving allowance. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to:
VERA SHY, R.N., asst. Director of Nursing
**SHERIDAN COMMUNITY
HOSPITAL**
301 NORTH MAIN ST.
SHERIDAN, MICH. 48884
517-291-3261 (49-11)

HI-LO REPAIRMAN
Experience with repairing electric lift trucks required. Good starting salary and complete benefits program for interested candidates. Call:
313-271-3100
**PERSONNEL DEPARTMENT
HEUBLEIN INC.**
2500 Enterprise Drive
Allen Park, Mi. 48101
Equal Opportunity Employer m/f (9-12)

**TOOL MAKERS
DIE MAKERS**
— Transfer Press Setup

Have you ever been to beautiful Holland, Michigan on vacation? Would you like to live in Western Michigan on the shores of Lake Michigan where there is a year-round vacationland atmosphere? Would you like to work with a young growing company specializing in high speed Transfer Presses? If you answer is yes to the above questions, then we would like to talk to you.

Transfer Press experience preferred, but not necessary if you have a background in Progressive Dies with three or more years experience. We will work with and groom the individual that we are looking for.

Top wage rate, full benefits, all expenses paid on move. Please send your resume to:

DFI

**Draw Form, Inc. 243-129th St.
Holland, Michigan 49423** (9-10)

Vasario 16 proga Daytone kalba miesto burmistras James H. McGee. Fone Čiurlionio ansamblis.

Vasario 16 minėjimas Daytone

(Atkelta iš 1 psl.)
programa. ši programa taip pat verta dėmesio, nes gero popierio su gražiai iliustruotu viršeliu, angliškų ir lietuviškų tekstu bei gerom Čiurlionio ansamblio nuotraukom, sudarė kultūringą ir pasigėrėtiną spausdinį.

Programa pradėta punktualiai Amerikos ir Lietuvos himnais. Invokaciją sukalbėjo kun. V. Katarskis. Įžanginį atidarymo žodį tarė rengimo komiteto pirm. Aldona Ryan. Sekė pristatymas šios šventės svečių: Daytono miesto burmistras James H. McGee su ponia, senatorius K. Curran su ponia, kongresmanas T. Hall bei kiti. Visi sukaities proga sveikino lietuvius. Sekė proklamaciją ir rezoliucijų skaitymas. Kongresmanas T. Hall perskaitė ištraukę iš Congressional Record, kuriame buvo jo žodis pasakytas Atstovų Rūmuose vasario 15 d.

Lietuvių kalbėtojas buvo H. Žibas iš Cincinnati, kuris savo trumpu žodžiu priminė, kad po šimto metų pasirodžiusi naujoji "Aušra" vėl žadina tautą ir kartoja poeto Maironio žodžius, jog reikia naujo Vaidevučio.

Po šios akademijos Čiurlionio Ansamblis išpildė meninę programos dalį. Šis koncertas Daytono spaudoje buvo plačiai garsinamas. Dayton Daily News sekmdieninėj laidoj talpino platų aprašymą su Čiurlioniečių

nuotrauka. Straipsnio antrašė: "Lithuanian Ensemble Pays Nostalgic Visit."

Čiurlionio ansamblis dirguojamas muz. Alfonso Mikulskio pirmoje dalyje atliko Dainų Dainelės — J. Naujalio, Mano protėvių žemė — B. Budriūno, Šiaurės pašvaistė — S. Sodeikos. Toliau Elenutė Muliolytė solo pakankliavo Ant ežerėlio rymojau — A. Mikulskio. Sekė vyrų choras su dainom: Kai aš jojau per beržyną — V. Jakūbėno, Ant marių — B. Budriūno. Moterų choras padainavo Kur lygios lankos — A. Mikulskio, Švento Jono vakarėlį — A. Mikulskio solo I. Grigaliūnaitė, Vaidilučių daina — M. Petrausko, Lazdynėlis — A. Mikulskio solo I. Grigaliūnaitė.

Pertraukos metu svetimtaučiai grožėjosi lietuviškais rūbais bei ansamblio atliktom dainom. Miesto burmistras tiesiog buvo sužavėtas ansambliu — skambiom dainom. Užklaustas apie koncertą pareiškė: "Puikus koncertas, lietuvių tauta turi kuo didžiuotis." Kongresmanas T. Hall kalbėjo: "pirmą kartą matau tokį žavų ansamblį."

Po pertraukos scenoje pasirodė ansamblis, liaudies instrumentų orkestras ir šokėjai. Šiai daliai dirigavo R. Babickas. Šokėjai atliko Kalvelį, Oželį, Subatėlę ir Malūną. Ši dalis susilaukė daug katučių. Pabaigai vėl mišrus choras, kanklių orkestras ir solistai diriguojami A. Mikulskio. Sudainuota: Skamba, skamba kanklės — liaudies daina, Žveng žirgelis lankoj — liaudies daina solo I. Grigaliūnaitė ir A. Gily. Čia kraštas liūdnas — žilevičiaus, Ant Rambyno kalno — baladė A. Mikulskio solo I. Grigaliūnaitė ir V. Plečkaitis rageliu palydėjo J. Muliolis. Meninė dalis baigta Lietuviais esame mes gimę. Anglų kalba sugiedota "God Bless America". Programa pranešinėjo V. Žilionytė-Leger.

Puikiais išpildymais choro bei solistų svečiai liko sužavėti. Maestro A. Mikulskis ir kanklių orkestro vadovė O. Mikulskienė kaip visada, taip ir šį kartą iš ansamblio išgavo viską, ką šis meninis vienetas gali publikai duoti. Rengėjai ir publika reikšdami padėką už tokį puikų koncertą vadovus A. Mikulskį ir O. Mikulskienę apdovanojo gėlių puokštėmis. Solistams ir tautinių šokių vadovams A. Aukštuoliui ir R. Motiejūnaitei ir R. Babickui "Vėjelio" nariai prisegė po gėlę, o kiekvieną ansamblio narį apdovanojo gvazdikų žiedu perrištu trispalviu kaspinėliu.

Už tokią išpūdingą, menišką programą Aldona Ryan nuoširdžiai išpildytojams ir vadovams padėkojo ir svečiams primindama, jog siūlų trispalvė, kuri puošė kiekvieno svečio krūtinę ištiesta sudarytų ilgą ir galingą grandinę pavergto krašto vadavime.

Tai buvo tikrai išskirtinas nepriklausomybės minėjimas. Po koncerto Daytono lietuvių klubo salėje buvo paruoštos vaisės, kur dalis svečių ir programos išpildytojai minėjimo išpūdziais besidalindami praleido dar keletą valandų.

Reikia džiaugtis ir stebėtis kaip tokia negausi lietuvių kolonija surengusi tokį puikų ir plačiai išgarsintą minėjimą, kuri sau pavyzdžiu galėtų laikyti ir didesnės mūsų kolonijos.

Čiurlioniečiai vis prisimins daytoniškų parodyta jiems meilę bei lietuvišką vaišingumą šiame Ohio valstybės pakraštyje.

Šį didį darbą atliko Šv. Kryžiaus parapijos Lietuvių Kultūrinė Taryba su energingu klebonu kun. V. Katarskiu priekyje. Valdys bą sudaro šie nenuilstami lietuviškos veiklos darbuotojai: pirm. Aldona Ryan, vicepirm. Joseph Gečas, sekr. Laima Raštikis ir Barbara Barrett, išd. Albert Wallis ir Joseph Ryan.

Sėkmingos veiklos ir toliau brangieji mūsų kaimynai daytoniškiai.

Ingrida Bublienė

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

VILNIAUS UNIVERSITETO MINĖJIMAS

LB Detroito apylinkės valdyba savo posėdyje vasario 14 d. Kultūros Centre nutarė nedelsiant ruošti Vilniaus universiteto 400 metų minėjimui ir išrinkti komitetą: pirm. dr. Kęstutis Keblys ir nariai: Eleonora Grigaitienė ir Vytautas Kutkus.

LB DETROITO APYLINKĖS METINIS SUSIRINKIMAS

Nutarta šaukti balandžio 8 d. 12 val. Kultūros Centre. Bus valdybos narių ir kontrolės komisijos pranešimai, trūkstančių valdybos narių rinkimai ir kiti reikalai.

IŠLEISTUVIŲ-SUTIK TUVIŲ BANKETAS

Iš esančių šv. Antano parapijoje organizacijų specialiai sudarytas komitetas š. m. kovo mėn. 11 d., 12 val. Lietuvių Namuose rengia išėjusiam į pensiją klebonui kun. Kazimierui Simaičiui išleistuvių ir naujai paskirtam klebonui kun. Alfonsui Babonui sutiktuvų banketą. Meninę programą atliks: sol. Danutė Petro-

nienė, akompanuojant Vidui Neverauskui, Jonas Mikulionis ir "Aušros" lituanistinės mokyklos mokiniai. Stalai iš anksto užsakomi pas Leonardą Šulčą telef. 562-7745. Detroito ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti išleistuvių-sutiktuvių bankete ir savo atsilankymu pagerbti klebonus.

750 DOLERIŲ ŠVIETIMUI

JAV LB Detroito apylinkės valdyba šių metų mokslo švietimui paskyrė 750 dol. Iš jų: "Aušros mokyklai" 50 dol. ir "Žiburio" mokyklai 200 dol. Spaudai ir radijo valandėlėms 240 dol.

MACHINISTS

EXP. WITH DIES PREFERRED BUT NOT ESSENTIAL. OPPORTUNITY WITH GROWING CO. ALL BENEFITS INCLUDING PROFIT SHARING. APPLY ENGLERT METALS, BROAD & RECTOR ST., PERTH AMBOY, N. J. 08861. (4-10)

A & P MECHANICS

Air line is looking for 2 good A & P mechanics. Must have DC-8, 9, or 10 experience, own tools. Aircraft mechanic experience benefit package. Send resume (hand written OK) to: T. PATERNITI.

EVERGREEN AIRLINES MARANA AIR PARK MARANA, ARIZONA 85235

An Equal opportunity Employer
M/F/H (10-12)

OMAHA

VASARIO 16 ŠVENTĖ

Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo 61 metų sukakties minėjimas įvyko š. m. vasario mėn. 11 d. 3 val. po pietų šv. Antano parapijos salėje.

Vėliavų įnešimą atliko skautai. Amerikos himną sugiedojo Irena Matz-Šarkaitė. Šventei pritaikintą invokaciją sukalbėjo kun. kleb. P. Žarkauskas. Trumpą atidarymo žodį tarė LB apyl. pirmininkė Kristina Kartanienė ir minutės susikaupimu pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Po to ji pristatė kitų tautybių dalyvaujančius atstovus bei Nebaskos kongresmaną John Cavanaugh. Lietuvių kalba pagrindinę kalbą pasakė Jonas Milašius, daugiausiai paliesdamas laikotarpį savo mokslo ir buvimo okupuotoj Lietuvoj iki atkeliavimo į Lenkiją, iš kur neseniai atvyko su šeima į JAV. Labai vaizdžiai nušvietė okupantų santvarkos žiaurumą ir jos netobulumus.

Po trumpos pertraukos sekė meninė dalis. Montażą "Aš gyva" B. Brazdžionio atliko lituanistinės mokyklos mokiniai, vadovaujant D. Šulskienei. Vaikų ir jaunių grupės sušoko 3 tautinius šokius — mokytojos yra G. Reškevičienė ir L. Antanėlienė. Programos paskutinė dalis teko mūsų choro "Rambynas" pasirodymui. Dirigentas A. Totilas. Minėjimo uždarymui buvo visų sugiedotas Lietuvos himnas.

Po to visai publikai buvo suruošta kavutė — kurią aptarnavo Moterų Klubo narės. Aukų surinkta: ALT — 305 dol., LB centro val-

WANTED JOURNEYMEN
1ST CLASS
TOOL GRINDERS
General Cutting, Tool Sharpening or Radius work.
PART OR FULL TIME.
NO AGE LIMIT
Call 216-451-5500 (8-14)

TYPIST

Full time position available. In our Downtown Office for individual with good clerical background and typing skills. 50 to 60 word per minute or better.

PLEASE APPLY IN PERSON.
PERSONNEL DEPARTMENT.
15th Floor of our tower complex, or call for appointment: RITA COTE
216-687-5889

CLEVELAND TRUST

900 Euclid Ave.
Cleveland, Ohio 44115
An Equal Opportunity Employer M/F (8-11)

WANTED
EXPERIENCED
SETUP MEN (2)
Day shift. 1 year minimum experience on single stroke punch press. Immediate opening.

CLEPRO INC.
6800 Union Ave.
Cleveland, Ohio 44105 (6-18)

dybai — 271 dol., LB vietos reikalams — 251.98 dol. ir VLIKui 85 dol. Viso 912.98 dol. Tai pirmą kartą tokia suma Omahoje yra suaukota.

LB Omahos apyl. valdybą sudaro: pirm. K. Kartanienė, vicepirm. V. Arnauskas, išd. S. Petrulis jr., sekr. J.

Milašius ir Jaunimo reikalams R. Jaudegytė.

NAUJA VALDYBA

Ramovės Omahos skyriaus naują valdybą sudaro: pirm. A. Antanėlis, išd. S. Pangonis ir sekr. V. Gaide- (js)

NL SHAFFER

WILL BE CONDUCTING LOCAL INTERVIEWS

MARCH 4 & 5TH

NL Shaffer, a major manufacturer of capital equipment used in the Petroleum Industry has the following excellent opportunities in the Beaumont, Texas plant. The positions will be for 2nd shift.

NC PROGRAMMERS

A minimum of 3 years experience in manual or computer assisted programming of milling and turning equipment.

NC MACHINISTS

A minimum of 4 years experience on large vertical boring mills and/or turret lathes. Rate to \$8.48 an hour.

MACHINISTS

A minimum of 4 years experience on numerically controlled VLT's, turning centers and milling centers. Rate to \$8.48 an hour.

OPERATORS

A minimum 3 years experience on large turret lathes and radial drills. Rate to \$8.05 an hour.

MAINTENANCE MECHANIC

A minimum of 5 years experience in maintenance of large vertical boring mills & turret lathes, etc. NC Machine tool exposure helpful. Rate \$8.48 an hour.

NL Shaffer is an employee oriented company with excellent benefits and with excellent work environment in its new air-conditioned machine shop. We are located in Beaumont, Texas in the East Texas "Golden Triangle" and convenient to beaches, lakes and forest areas. In addition to our excellent wages and company benefits, relocation benefits are provided plus extensive scheduled overtime.

Our representatives Mr. H. MORTON and Mr. H. L. HALL will be interviewing Sunday, March 5th, from 9 a. m. to 6 p. m. and Monday, March 5th from 9 a. m. to 4 p. m.

PLEASE CALL ON THE ABOVE DAYS & TIMES
FOR INTERVIEW APPOINTMENT
RAMADA INN NORTH
DAYTON, OHIO
(513) 890-9504

If out of the Dayton area, please call COLLECT.

If it is inconvenient to see us while we are in the Dayton area write or call:

NL Shaffer

(713) 833-3351

P. O. BOX 4008

BEAUMONT, TEXAS 77704

An Equal Opportunity Employer M/F

(10-11)

"Amber Holidays"

1979 M. EKSURSIJOS I LIETUVĄ

IŠ BOSTONO AR NEW YORKO

VIENOS SAVAITĖS: Maskva/Vilnius/Leningradas

Balandžio 11	— \$795.00	birželio 7	— \$859.00
balandžio 25	— \$795.00	liepos 12 ir rugpjūčio 2	— \$865.00
gegužės 2 ir 9	— \$829.00	rugsėjo 19 ir rugsėjo 26	— \$829.00
gegužės 16	— \$839.00	spalio 10	— \$839.00

DVIJŲ SAVAIČIŲ

birželio 7 — Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
birželio 20 — Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00

liepos 12 — Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00

rugpjūčio 2 — Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00

rugpjūčio 8 — Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00

VISOS GRUPĖS aplankys Kauną ir Trakus, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AN/OR GOVERNMENT APPROVAL.
REGISTERED OHIO TRAVEL AGENT # TA 0324

Vasario 16 iškilmės Los Angeles

Šiais metais Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Los Angeles mieste buvo išskirtinas iš visų kitų vietovių visame pasaulyje ir tuo pačiu pirmą kartą šiame mieste, Lietuvos generaliniam garbės konsuliui Vytautui Čekanauskui surengiant oficialų konsulinį priėmimą.

Apeigos prie miesto rotušės

Vasario mėn. 16 d. 12 val. prie miesto rotušės pagrindinio įėjimo buvo iškeltos JAV ir Lietuvos vėliavos ir sugiedoti abu himnai. Jautrią invokaciją sukalbėjo prel. J. Kučingis ir prasmingą kalbą pasakė gen. garbės konsulas V. Čekanauskas. Burmistro T. Bradley proklamaciją perskaitė jo atstovė Mrs. Saab. Iškilimams vadovavo ALTos pirm. A. Mažeika.

Konsularinis priėmimas

Vasario 16 d. 7 val. vak. Lietuvos generalinis garbės konsulas Vytautas Čekanauskas ir ponis surengė iškilmingą priėmimą konsulariniam korpusui pačiame ištaigingiausiame Los Angeles miesto viešbutyje — Century Plaza Hotel. Vaišių metu gen. konsulas pasakė šiais progai pritaikytą labai brandžią kalbą, kurios metu buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Taip pat, perskaitė Secretary of State Cyrus Vance laišką, adresuotą mūsų pasiuntiniui Washingtone ir kitas šia proga deklaracijas.

Priėmimo dalyvavo labai gražus būrys kviestų svetimų valstybių konsulų su žmonomis, Kalifornijos gubernatoriaus ir State Secretary atstovė, tarusi trumpą žodį, kiti miesto, valstijos ir federalinės valdžios atstovai bei didokas skaičius kviestų lietuvių (apie 70), kurie savo dalyvavimu palengvino piniginę naštą, kuri yra gan sunkoka, darant tokio plataus masto priėmimus. Tai buvo pirmas, bet didingas, mūsų dabartinio konsulo pristatymas svetimiems ir išėjimas į platesnius vandenis.

Pagrindinis šventės minėjimas

Vasario 18 d. Ryte šv. Kazimiero parapijos kieme buvo iškeltos organizacijų vėliavos. Vėliau iškilmingose šv. Kazimiero bažnyčioje klebonas prel. J. Kučingis pasakė labai jaudinantį ir patriotinį pamokslą. 12:30 p. p. Marshall High School auditorijoje ALTos pirm. A. Mažeika atidarė minėjimą ir pakvietė įnešti vėliavas ir A. Polikaitį sugieduoti JAV himną. Prel. J. Kučingis vėl sukalbėjo labai jausmingą ir gaudžią invokaciją. Pirm. A. Mažeika pristatė svečius: iš to-

limosios ir drėgnos Floridos ALTos garbės pirm. K. Bobelio žmoną Dalią Bobelienę, iš sniego supūstytos ir šalčių sukaustytos Chicagos buv. ilgametį ALTos pirm. inž. Eug. Bartkų ir Chicagos Tautinių Namų pirm. inž. J. Jurkūną. Jautrią ir suglaustą sveikinimo kalbą pasakė mūsų gerb. konsulas V. Čekanauskas. Tikrai mes losangeliečiai galime didžiuotis, kad mus visus atstovauja gerb. konsulas V. Čekanauskas. Jo išbrandintos mintys ir kondensuotos kalbos ar tai lietuvių, ar tai svetimtaučių tarpe yra mūsų visų pasididžiavimas.

Taip pat sveikino Estijos ir Latvijos konsulai ir latvių bendruomenės atstovas. Dr. V. Raulinaitienė perskaitė Santa Monicos burmistro proklamaciją ir V. Bandžiulis, ALTos sekr., rezoliucijas, kurios buvo priimtose vienbalsiai.

Pagrindinę kalbą pasakė dipl. teis. Vytautas Abraitis iš Floridos (jo kalba buvo atspausdinta Dirvos 9 nr.). Tik čia norėtusi stabtelėti prie vienos aritmetikos. Aukos renkamos ALTai, VLIK ir Bendruomenei. Pirmieji du veiksniai jas veik išimtinai naudoja politinei veiklai, pastaroji 1/2 skiria švietimui ir 1/2 politikai, taigi iš visuomenės sudėtų lėšų 5/6 tenka politikai ir tik 1/6 švietimui ir kultūrinei veiklai. Kol Bendruomenė nepolitikavo, lituanistinių mokyklų mokinių skaičius viršijo 8000, o šandien nebeįskaitome ir iki 2000.

Meninę dalį pravedė Ilo-na Bužėnaitė. Čia pasirodė ateitininkai moksleiviai ir studentai, vadovaujami V. Bandžiulio ir V. Polikaitytės su montažu "Kronika-Aušra". Pasigerėtina lietuvių kalba ir tarsena! O. Rautienės vadovaujamas jaunimo ansamblis "Spindulys" padainavo 3 dainas ir dailiai pašoko 3 tautinius šokius. Akompanavo Barauskienė ir Polikaitis. Iškilmingas minėjimas baigtas Tautos himnu. Po minėjimo Tautiniuose Namuose buvo bendri pietūs, kuriuose dalyvavo apie 60 asmenų.

Vis dėlto, reiktų rengėjams priminti, kad ateity parūpintų kalbėtojų geresnį apšvietimą ir labai pravartu būtų žvilgtelti į kalendorių ir įsisamontinti, kad vasaris yra dar žiemos mėnuo net ir saulėtoje Kalifornijoje ir neuždaryti kelis šimtus žmonių į šaldytuvą, o apie sutrumpinimą viso minėjimo, tai vargu ar verta porinti, nes vis tiek negelbės.

Dar tenka paminėti, kad Los Angeles radijo valandėlė paskutinius 3 šeštadienius beveik ištisai pašventė šiai sukakčiai paminėti.

(eb)

JONAS BILIŪNAS

KAD NUMIRSIU

KAD numirsiu, man pakaskit
Ant šventosios upės kranto:
Kad matytų kapas sodžių,
Kūdikėlis kur užaugau.

Kad girdėtų tą dainelę,
Motinėle kur dainavo,
Kad ant kelių mažą migdę
Ar lopšy mane lingavo.

Tu, Julyte, mano kapą
Žolynėliais apkaišysi,
Tarpų rožių ir lelijų
Man kryželį pastatysi.

Nieko kito aš nenoriu,
Tik lelijos kad žydėtų,
Kas pasavario rytelį
Kad lakštingalos skambėtų...

Tos lelijos — tai paveikslas,
Kurį gyvas numylėjau,
Nors lakštingalos dainelių
Aš dainuoti nemokėjau.

1879—
1907

JONAS BILIŪNAS gimė 1878 m. kovo 3 d. Niūronių km. Anykščių valsč. Mirė 1907 m. gruodžio 8 d. Zakopanėje, Lenkijoje, džiovos pakirstas.

Jis buvo gilios lyrinės sielos žmogus, draugiškas ir paslaugus kitiems, giliai humaniškas. Jo kūryba pasižymi paprastumu ir nuoširdumu. Daugelis jį prisimena iš skaitytų kūrinių "Brisiaus galas", "Kliūdžiau" ar "Liūdna pasaka".

Jo literatūrinis palikimas nėra labai gausus, bet gana spalvingas ir didelės meninės vertės.

Jis buvo pirmasis lietuvis rašytojas studijavęs literatūrą ir galvojęs dirbti kaip literatūros istorikas ir kritikas.

Deja, ankstyva mirtis neleido įgyvendinti svajonių, mirė turėdamas 28 metus amžiaus.

Faruošė VLADAS VIJEIKIS

DĖL LIETUVOS SIENŲ SU LENKIJA IR SU LATVIJA *Algimantas Gureckas*

Mūsų spaudoje pastaruoju metu padaugėjo pasisakymų ateities išsilaisvinusios Lietuvos sienų klausimais. Nežinia kada susidarys sąlygos Lietuvai išsivaduoti. Tai dar gali ilgai užtrukti, bet kartais gali ir taip nutikti, kad išsilaisvinimo valanda mus užklups staigiai ir visai netikėtai. Tokiu atveju būtų per vėlu aiškintis kokių sienų mums verta siekti, nes tada jau bus laikas veikti greit, ryžtingai ir tiksliai, kad atstatyta Lietuva sau užsitikrintų teisingas ir tinkamas sienas.

Jonas Stelmokas Dirvoje patiekė savo nuomones, kokių sienų mums siektina (Lietuvos sienos, 1976 m. vasario 1 d., nr. 5). Reikia pilnai pritarti jo mintims apie Karaliaučiaus srities gyvybinę svarbą Lietuvos likimui ir jo pasiūlymų

dėl 1920 m. Maskvos taikos su tarties sienos su Gudija atstatymo. Tačiau negalima sutikti su jo siūloma Lietuvos-Latvijos sienos revizija, nei pritarti sienai su Lenkija pagal Suvalkų sutarties liniją.

Suvalkų sutartis turėjo įsigalioti po trijų dienų ją pasirašius. Lietuva ir Lenkija pasižadėjo laikytis 'ligi galutino visų Lietuvos ir Lenkijos ginčijamų teritorinių klausimų išsprendimo'. Ratifikacija jai nebuvo reikalinga. Tačiau Suvalkų sutartimi nustatyta linija negalima ir netikslinga laikyti Lietuvos sienos su Lenkija pakaitalu dėl kelių svarbių priežasčių:

1. Ji buvo laikina demarkacijos linija. Lenkijai ją sulaužius, ji Lietuvos nebesaisto ir nepriklausoma Lietuva po to savo žemėlapiuose jos nie-

kad nebežymėjo.

2. Ji buvo išvesta tik iki Vilniaus-Lydos geležinkelio rytuose ir nesiekia jokios kitos valstybinės sienos. Tarpe jos ir 1920 m. sienos lieka platus plyšys, kur nėra jokios sienos.

3. Kai Lietuva atgavo Vilnių, sovietų jai primesta siena pietuose Lietuvai priskyrė Naująją Varėną (Varėną II), kuri pagal Suvalkų sutartį buvo palikta lenkams. Jei pradėtume žymėti Suvalkų liniją kaip Lietuvos-Lenkijos sieną, tai lyg ir pripažintume, kad Lietuva 1939 m. ne vien atsiėmė savo žemes, bet prisidėjo ir prie Lenkijos žemių išdraskymo.

4. Pagal Suvalkų liniją Lenkijai buvo paliktos etniškai visai lietuviškos žemės, kurios dabar yra priskirtos Lietuvai - ne tik Naujoji Varėna, bet ir Druskininkai, Marcinkonys, Dubičiai. Net dabartinė Lenkijos siena su Lietuva ir Gudija pagal Curzono liniją ir 1945 m. sovietų-lenkų sienų sutartį yra mums žymiai palankesnė, nors ji paliko lenkams visai lietuvišką Seinų-Punsko kraštą.

Po Pirmojo pasaulinio karo atsistačiusios Lietuva ir Lenkija niekad nesusitarė dėl naujos sienos, tad, kol tokia siena bus nustatyta, turėtume laikyti ją senosios sienos, kokia ji buvo prieš bendrosios, jungtinės Lenkijos-Lietuvos valstybės paskutinį padalinimą 1795 metais. Vis dar reikšminga yra tik tos senosios sienos atkarpas ties Augustavu, tarp buvusių Rytprūsių ir 1920 m. Maskvos taikos sutarties sienos nes anapus 1920 m. ribos likusių savo istorinių žemių Lietuva ta sutartimi atsisakė. Dalis tų žemių teko Lenkijai (Baltogė, Sokolka), kita dalis - Gudijai.

Lietuvos sieną su Latvija reikia laikyti galutine. Ji buvo nustatyta 1921 m. arbitražo komisijos, kuriai pirmininkavo skotas James Young Simpson. Latvių neteisėtai užgrobtą Palangą Lietuva atgavo ne ginklu, bet Simpsono komisijos sprendimu. Nors arbitražu pravesta siena nebuvo Lietuvai palanki, nepriklausoma Lietuva ją pilnai pripažino.

Tiesa, kad nė latviai, nė estai Vilniaus klausimu Lietuvos nerėmė. Želigowskiui užėmus Vilnių ir veržiantis gilyn į Lietuvą, latviai puolė lietuvių sargybas ties Alūksta (Ilūkste), jas nuginklavo ir užėmė tada ginčijamą Alūkstos apskritį. Latviai ir estai dar ir dabar dažnai savo emigracijoje leidžiamuose žemėlapiuose ir knygos Vilnių priskiria Lenkijai. Visai kitaip elgėsi suomiai. Vilniaus klausimu jie rėmė Lietuvą be jokios sau naudos, be jokių išskaičiavimų, vien tik todėl, kad, jų nuomone, tiesa buvo Lietuvos pusėje.

Šiuo metu, sovietinė okupacija, latvių tautos gyvybė atsidūrė dieliame pavojuje. Rusai Latviją taip atkakliai ir planingai kolonizuoja, kad latvių ten liko vos virš pusės visų gyventojų. Dabar laikas, kiek tik įmanoma, jiems padėti. Nors laisvės dienomis jie mums nebuvo broliški, vistiek latviai yra mums artimiausia tauta ir nedera jiems blogu atsimokėti. Latvių tautos išlikimas ir gerų santykių su jais

FILATELIJA

Nr.2

ANTANAS BERNOTAS

INDIJA išleido 25 paisų pašto ženklą pagerbti garsiam filmų komikui Charlie Chaplinui.

Charles Spencer Chaplin (1889-1977), suanglėjęs žydas, gimė Londone, Anglijoje. 1910 m., atkeliavęs į Ameriką, savo artisto karjerą pradėjo vaidindamas vodevilyje. 1914 m. vaidino Keystone filmų kompanijoje, o 1918 m. Hollywoode įsteigė nuosavą filmų kompaniją. Pastatė daugiau nei tuziną filmų, kuriuose pats vaidino vadovaujantį komiko vaidmenį. Savo komišku "mažu žmogeliu" pagarsėjo visame pasaulyje. 1952 m. grįžo Anglijon, kur už savo nuopelnus kino mene buvo pakeltas į Sir titulą. Paskutinius keletą metų gyveno Šveicarijoje, kur ir pasimirė.

ISPANIJA išleido 8 pašto ženklų seriją pagerbti žymiam dailininkui Pablo Picasso. Čia dedame šios serijos 5 pezetų pašto ženklą su jo autoportretu.

Pablo Ruiz y Picasso gimė 1881 m. Malagoje. Jo tėvas buvo piešimo mokytojas. Jau 1904 m. apsigyveno Paryžiuje, kur greit įsijungė į anuometinį dailės gyvenimą.

Išugdymas Lietuvai yra svarbesnis už porą Latvijai tekusių lietuviškų pasienio kaimų, ar net už visą, tautiškai mišrų buvusį Alūkstos apskritį, kur susimaišę gyvena latviai, lietuviai, gudai, lenkai ir rusai.

Pagalčiau kalbant apie mūsų santykius su gudais, tikrai būtų džiugu, jei su jais dėl sienų būtų taip lengva susitarti, kaip Stelmokas mano. Deja, optimizmui turime mažai pagrindo. Gudijai priskirtos Rytų Lietuvos lietuvių gudai be atodairių persekioja ir stengiasi juos ten kuo greičiau visai išnaikinti. O emigracijos gudai savo leidiniuose Vilnių nedvejodami priskaito prie Gudijos miestų. Sunku tikėtis, kad gudai - savo krašte, ar čia - netrukus prablaivėtų. Reikia būti pasirošus ir jų užmačias į Vilnių ir kitas Lietuvos žemes atremti.

mą. Savo tapyboje perėjęs kelis kūrybos laikotarpius, galiausiai apsisistojo prie kubizmo, pasiekdamas iki tol negirdėto pasisekimo. Ispanijos pilietinio karo metu buvo su respublikonais ir griežtai nusistatęs prieš Franco. 1937 m. nutapė savo garsų muralą 'Guernica', kuriame parodyti pilietinio karo žiaurumai. Be tapybos, reikėsi grafikoje ir keramikoje, pasiekdamas labai aukšto meninio lygio. Jo tapybos kūrinių randama viso pasaulio meno galerijose, muziejuose ir privačiose kolekcijose.

KANADA sausio 24 d. išleido 1 dolerio pašto ženklą, kuriame parodytas Fundy Tautinis Parkas (National Park).

Bay of Fundy (Fundy įlanka) atsiskiria iš šiaurinio Atlanto ir giliai įsiveržia į sausžemį, atskirdama Kanados New Brunswick ir Nova Scotia provincijas. Du kartus į parą Fundy įlanką užlieja keliolikos pėdų aukščio vandens banga, kuri atoslūgio metu atgal nukeliauja į Atlantą. Fundy Tautinis Parkas randasi New Brunswicko provincijos rytiniame krante, prie įlankos atsiaukimo, vadinamos Chignecto Bay. Parkas - plokščia, miškais apaugusi, akmenuota lyguma, išvagota giliais upelių skardžiais. Dėl netinkamo dirvožemio, teritorija nebuvo apgyventa, bet paskelbta tautiniu parku. Šis parkas yra labai ideali vieta stovyklauti, medžioti ir žūklauti.

R. VOKIETIJA išleido 7 pašto ženklų seriją su žymiais žmonėmis. Čia dedame tos serijos 35 pfenigų pašto ženklą su Friedrich Ludwig Jahn.

Friedrich Ludwig Jahn (1778-1852) gimė Lanz miestelyje. Lankė universitetus Halleje, Goettingene ir Greifswalde. Pasižymėjo kaip gimnastikos ir bendrai kūno kultūros puoselėtojas, dėlko vokiečių buvo vadinamas Turnvater. Laikė Napoleono karo su Prūsija, vadovavo prūsų batalionui. Jo pastangomis Berlyne 1811 m. buvo atidarytas lauko (Nukelta į 11 psl.)

1920.10.7 d. Suvalkų sutarties demarkacijos linija

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS
Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 MADISON AVENUE (tarp 51 ir 52 g-vės)
FLOOR 21st NEW YORK, N. Y. 10022

SKYRIA I:

Apple-Valley, Min. 55124	7626 W. 150 St.	Tel.: 612-432-7083
New York, N. Y. 10003	45 Second Avenue	254-5156
New York, N. Y. 10011	135 W. 14 Street	243-2583
So. Boston, Mass. 02127	389 West Broadway	268-0068
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Avenue	203-367-2863
Chicago, Ill. 60622	2222 West Chicago Avenue	278-6966
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 Street	925-2737
Cleveland, Ohio 44131	5879 State Road	884-1738
Irvington, N. J. 07111	1083 Springfield Avenue	374-6416
Grand Rapids, Mich 49501	636-38 Bridge St. N.W.	458-2256
Hackensack, N. J. 07601	112 Main Street	201-342-9110
Hartford, Conn. 06106	518 Park Street	246-9473
Lakewood, N. J. 08701	241 Fourth Street	363-8569
Lexington, N. Y. 12152	Route 13 A	(518) 989-6712
Los Angeles, Calif. 90022	960 So. Atlantic Blvd.	261-2994
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	562-1416
Newark, N. J. 07106	698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N. J. 07055	42 Monroe Street	472-6387
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th Street	763-4818
Philadelphia, Pa. 19111	4925 Old York Road	455-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	481-2750
Wappingers Falls, N. Y. 12590	Hidden Hollow Apts.	914-297-0261
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook Street	756-1658
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Road	432-5102
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	798-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	743-0440

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS I CHICAGĄ ATVYKO DVI LIETUVIŲ ŠEIMOS

Antanas Juodvalkis

S.m. vasario 17 d. iš okupuotos Lietuvos (Kauno), per Maskvą, Čicagą pasiekė dvi lietuvių šeimos:

1. Jonas Juodvalkis (emigracijos dokumentuose pavardė iškraiptyta), jo žmona Valerija Mintauskytė, duktė Danutė - 18 metų ir sūnus Kęstutis - 14 metų.

2. Povilas Vaičekas, jo žmona Lorraine Juodvalkytė, dukterys - Lauryna, 21 metų ir Aurelija, 13 metų.

Jonas Juodvalkis ir jo sesuo Lorraine Juodvalkytė-Vaičekas yra gimę JAV (Jonas Čicagoje, o Lorraine Melrose Parke). Kaip JAV piliečiai, tuoj po karo paprašė leidimo išvykti į savo gimtinę Ameriką. To užteko, kad būtų suimti ir apkaltinti nepadarais nusikaltimais, kaip komunistiniuose kraštuose dažnai daroma, nubausti ir išsiųsti sunkiems darbams į Vorkutos lagerius. Jonas ir Lorraine (Lauryna) tuo laiku lankė gimnaziją Zarasuose. Jonas gavo 8 metus ir buvo išvežtas į Vorkutos lagerius. Pradžioje dirbo anglų kasimo šachtose, o vėliau prie geležinkelio tiesimo darbų, kalinių vadinamame mirties slėnyje. Darbas buvo labai sunkus, vos pakeičiamas, o maistas blogas ir to pačio labai mažai (400 gr. juodos duonos ir šamtelis šilto valdams vadinamo sriuba, kurioje kartais pasitaikydavo plūduriojanti žuvies galva ar išimti viduriai). Gamtos sąlygos labai žiaurios: žiemos ilgos, šaltos ir vėjotos, audringos, o kalinių apranga labai menka. Tris kartus buvo nualpęs ir tik stebuklu liko gyvas ir išsilaikė.

Baigus 8 metų bausmę, buvo ištremtas be teisės grįžti į Lietuvą. Pravedus nustalinimo procesą, draudimas buvo atšauktas. Vedė tokio pat likimo draugė Valerija, kuri bausmę atliko tuose pačiuose Vorkutos lageriuose. Išaugino tris vaikus, kurių du atvyko kartu o vyriausias sūnus negalėjo prisijungti prie jų, nes yra vedęs ir, pagal sovietinius įstatymus, sudaro atskirą šeimą. Dabar jie dės pastangas ir likusį sūnų su šeima atsikviesti į Ameriką.

Valerija Juodvalkienė buvo įtarta ryšių palaikymu su lietuvių partizanais, nubausta 10 metų sunkiems darbams ir išvežta į Vorkutos lagerius. Dirbo prie geležinkelio tiesimo darbų labai sunkiose sąlygose, menkai maitinami ir aprenkti. Tik 1956 m. grįžo į Lietuvą, bet negalėjo gauti darbo, nei buto ir buvo varinėjami iš vienos įstaigos į kitą.

Povilas Vaičekas mokėsi taip pat Zarasų gimnazijoje, bet 1944 m. pasitraukė ir turėjo slapstytis, kad išvengtų mobilizacijos. Baudžiamieji būriai šukavo visas gyvenvietes ir miškus, ieškodami pasislėpusių vyrų. Dalis nuėjo į miškus partizanauti, o kita dalis, gavusi padirbtus dokumentus, legalizavosi. Pagautus vyrus uždarydavo į kalėjimą ir paskelbdavo, kad stoja savanoriais į Raudonąją armiją, veždavo apmunderuoti į Ukmergę. Taip ir jis buvo vežamas, bet pasinaudojus nakties tamsa didžioji dalis išbėgiojo. 1946 m. su tam tikrais dokumentais įstojo į Kauno kunigų seminariją ir baigė 3 kursus. 1949 m. prasidėjo tikinčiųjų persekiojimas ir bažnyčių uždarinėjimas. Kunigų seminarija buvo uždaryta, o šimtinė klierikų, uždėjus ant jų pasų juodą kryžių, buvo išvaikyti. Su tokiais pasais niekur negalėjo pritapti, nei darbo gauti. Šiaip taip buvo pradėjęs studijuoti, bet išaiškėjus buvo suimtas ir nubaustas 25 metams į sunkaus darbo lagerį, neva už religinę propagandą.

Bausmei atlikti buvo išvežtas į tą pačią Vorkutą ir nugrūstas į šachtas, iki kelių van denyje, graibyti ir į vagonėlius krauti anglis. Iš šachtų išlįsti - reikėjo eiti 3 km. iki pasiekdavo žemės paviršių. taip dirbo 3 metus.

1953 metais darbo stovyklose prasidėjo streikai ir sukilimai. Dažniausiai vadovais buvo lietuviai ir kiti baltiečiai. Sukilėlius likvidavo žiauriausiomis priemonėmis. Suimtuosius būriais šaudė iš kulksvaidžių, lavonus išveždavo į tai-gą, o kraują nuplaudavo gaisrinės mašinos.

Buvo perkeltas į prie Baika-

Spaudos konferencija, š. m. vasario 21 d., BALFo Centro įstaigoje, Čicagoje. Pirmoje eilėje sėdi iš kairės: Aurelija Vaičekas, Danutė Juodvalkytė, BALFo pirm. Marija Rudienė, Lauryna Vaičekas, Kęstutis Juodvalkis. Stovi iš kairės: Povilas ir Lorraine Vaičekas, seselė Bertha Jodwalis, Valerija ir Jonas Juodvalkiai.

lo esančius lagerius. 1956 m. liepos 21 d. iš Maskvos atvažiavusi komisija, peržiūrėjo jo bylą, pripažino nekaltai nubaustą ir leido grįžti į Lietuvą. Apsigyveno Kaune ir pasimokė išigijo statybos inžinieriaus specialybę. Prie statybų išdirbo iki išvažiavimo į Ameriką. Bendradarbiai suruošė išleistuves.

Povilo žmona Lauryna Juodvalkytė-Vaičekas, dar būdama gimnaziste, 1945 metais abuvo suimta Zarasuose. Už nieką nubausta 3 metų sunkaus darbo stovykla ir išvežta į Vorkutą. Kaip ir kitiems, taip ir jai teko pergyventi visus žiaurumus ir nedaugteklius. Grįžo 1948 metais ir galutinai apsisėjo Kaune. Dar tebebuvo gyvas partizaninis judėjimas ir žmonės tebe gyveno didžiausioje baimėje ir terore.

Juodvalkių ir Vaičekasų jaunasis atžalynas nebematė nei pokario teroro, nei Stalino čekistų siautėjimo. Augo ir brendė komunistų terorizavimo visuomenėje. Vieną nuotaką ir pasaulėžiūrą rasdavo namuose, visai kitą, net priešingą - mokykloje. Jei iš tėvų girdėdavo gražius atsiliepimus apie nepriklausomą Lietuvos gyvenimą, laisvą tikėjimą, džiaugsmingą žmonių nuotaiką, tai mokykloje visą tai niekino, su purvais drabstė o tikinčiuosius bausdavo.

Jaunai sielai toks dvilypis gyvenimas buvo sunku pakelti ir tekdavo net suabejoti pasakojimų tikrumu. Mokinius vertė stoti į komjaunuolius, o atsisakančius niekino, pravar-džiavo, davatkomis vadino. Daug jaunuolių į bažnyčią eina ne iš didelio religingumo, bet kad paprieštarautų draudimui.

Jaunimas pasiklauso ir lietuviškų radijo laidų: Amerikos Balso, Laisvės ar Vatikano radijo. Mėgsta vakarietiška muziką. Rodė susirūpinimą, kaip pavyks prisitaikyti prie naujų gyvenimo sąlygų, kalbos ir mokslo. Gailisi paliktų draugų ir įprastos aplinkos.

Vyresniųjų pasakojimu, gyvenimas yra sunkus, atlyginimai mažai, o prekių kainos aukštos. Daugelio dirbančiųjų uždarbiai nesiekia 150 rublių. Žmonės priversti ieškoti įvairių būdų, kad papildytų pajamas. Įvairiausių kombinacijų nelaikomos nusikaltimu, nors įstatymai ir draudžia. Taip žlugdoma žmonių moralė. Savo veiksmų pateisinimui griebiasi sofistikos. Jautresnieji sueina į konfliktą su savo sąžine ir taip žmogus lieka sudemoralizuotas. Labai išsiplėtęs girtavimas.

Krašto kolonizavimas vyksta labai plačiai ir gudriai. Pramonės steigimo vardu atkvičiami rusai specialistai, o su jais atvyksta ne tik jų šeimos,

bet ir visa plačioji rusų giminė. Jiems butai duodami be eilės, o lietuviai dažnai turi laukti ištisus dešimtmečius. Vietos igulas sudaro rusų ar kitų tautybių kariai. Atitarnavus nustatytą laiką ir paleidžiant į atsargą, jie aprūpinami butais ir tuojau atsikviečia savo gimines. Rusinimo pavojus yra didelis, nors lietuviai juos ignoruoja ir nedraugauja.

Norint padaryti karjerą, reikia vesti rusę, tada paaugstinimai lipa, kaip ant mielių. Mišrių vedybų nėra daug, bet pasitaiko.

Universitetuose mokslas iš paviršiaus visiems lygiai prieinamas, bet jį patekti reikia būti komjaunuoliu ar turėti užtaręją. Lietuviams yra siūlomi Rusijos universitetai, o į Vilnių priimami 'brolisų' respublikų studentai. Tokiu būdu ir čia vyksta rusinimas, nes jau kai kurios paskaitos skaitomos rusų kalba, o mokslo laipsniams išigyti disertacijos rašomos tik rusiškai.

Komunistinė ir ateistinė propaganda varoma visais kanalais: radijas, televizija, spauda, mokykla, susirinkimai. Tik viena bažnyčia nenulenkia galvos ir stengiasi atsverti komunistų brukamą prievartą. Čia parodoma daug heroizmo ir pasiaukojimo.

Susitikimas su atvykusiom Juodvalkių ir Vaičekasų šeimom įvyko š. m. vasario 21 d. BALFo įstaigoje. Šią konferenciją sušaukė BALFo pirm. Marija Rudienė, daug prisidėjusi prie šių šeimų atvykimo. Dalyvavo BALFo valdyba, ALTo PLB ir kitų organizacijų atstovai.

Konferenciją atidarė ir ją pravedė pirm. Marija Rudienė. Atvykusius lietuvių šiltu žodžiu pasveikino evangelikų Tėviškos parapijos klebonas kun. Ansas Trakis, Sv. M. Marijos gimimo parapijos klebonas kun. Antanas Zakarauskas, ALTo valdybos pirm. dr. Kazys Sidlauskas ir PLB valdybos pirmininko V. Kaman-to igaliotas Antanas Juodvalkis. Visi sveikintojai linkėjo gražiai isikurti šiame laisvės krašte ir isijungti į lietuvišką veiklą. Jaunasis atžalynas buvo prašomas jungtis į lietuvių jaunimo sambūrius, tautinių šokių ar chorų ansamblius.

(Nukelta į 12 psl.)

FILATELIJA

(Atkelta iš 10 psl.)

stadionas Turnplatz. Jo raginami, Vokietijos miestuose ir miesteliuose steigėsi Turnvereine (sporto sąjungos). Buvo patekęs 1819 m. ir į kalėjimą, kam agita-vos susiskaldžiusią Vokietiją susivienyti. Parašė knygų sporto ir patriotiniams klausimais.

Ištrukusius iš komunistinio pragaro ir atvykusius į šį laisvės kraštą PLB valdybos var-du sveikina A. Juodvalkis. Iš kairės: Jonas Juodvalkis, Povilas ir Lauryna Vaičekas, seselė Bertha Jodwalis, ALTo pirm. K. Sidlauskas, BALFo pirm. Marija Rudienė ir PLB valdybos sekretorius Antanas Juodvalkis.

V. Noreikos nuotr.

PHILADELPHIA

PAMINĖTA VASARIO 16

Lietuvos atstatymo 61 metinių minėjimas Philadelphiaje įvyko vasario 18 d. Lietuvių Namuose. Dėka rengėjų ir programos atliktųjų, minėjimas praėjo pasigerėjimo ženkle. Tą vakarą oro pranešėjai kai ką pagąsdino, būk tai atslenka iš vakarų krašto sniego pūga ir iš parengimo grįžtant į namus teks į ją patekti, tačiau tuo metu taip neatsitiko ir į minėjimą susirinko nemažai lietuviškos visuomenės.

Minėjimą atidarė LB Pietinės N. J. apyl. valdybos pirm. V. Volertas. Buvo sugiedotas JAV himnas, kurį išpildė Vilties choras, vadovaujamas Pranės Stankienės. Maldą sukalbėjo kun. K. Stewart.

Sekė sveikinimai — Pennsylvanijos valstijos atstovo, Philadelphia miesto burmistro atstovo ir kongresmano Charles Daugherty, kurs savo ilgesnį kalbą daug prielankių žodžių ir viltingų bei įtaigiančių minčių mums ir mūsų varganai lietuvių tautai pažerti nesigailėjo. Iš Lietuvos artimųjų kaimynų raštu sveikino estų bendruomenės atstovas, o kiti mūsų Pabaltijo Santalkos šulai nė žodžio.

ATVYKO IŠ OK. LIETUVOS...

(Atkelta iš 11 psl.)

Lauryna Vaičekauskaitė yra baigusi GRUODZIO muzikos mokyklą - yra gera pianistė, o Danutė Juodvalkytė pirmus metus buvo studentė.

Sesėlė kazimierietė Berta Juodvalkytė, kurios rūpesčiu jos brolio ir sesers šeimos atvyko į šį kraštą, dėkojo BALFo pirm. Marijai Rudienei ir kitiems asmenims bei įstaigoms, prisidėjusiems prie jų atvykimo. 'Mano maldas bei prašymą išklausk Aukščiausias ir leido mums vėl susijungti po vienu stogu', pareiškė sesėlė Berta.

Konferencija buvo gerai organizuota ir pirm. M. Rudienės sklandžiai praveda. Atvykusių pasakojimai apie sunkių jų darbų lagerius ir dabartinį gyvenimą Lietuvoje paliko realų ir tikrovišką vaizdą. Konferencijos dalyviai buvo apdovanoti lietuviškais suvenyrais: velykaičiais ir tautinėmis juostelėmis.

Motina Marija Juodvalkienė su 5 vaikais 1930 metais nuvyko į Lietuvą aplankyti giminių, o tėvas su dukteria, dabartine sesele Berta, pasiliko Amerikoje. Užklupus depresijai, motina su 5 vaikais neturėjo lėšų sugrįžti. Trys vyresnieji vaikai grįžo prieš karui prasidedant ir dabar gyvena JAV, o motina su jauniausiais vaikais - Jonu ir Lauryna - buvo karo užklupti ir liko okupuotoje Lietuvoje. Karui pasibaigus jie paprašė vizos ir nuo to laiko prasidėjo jų vargai.

Pagrindinę kalbą pasakė JAV LB Krašto valdybos atstovas ir jos ryšininkas Washington Algimantas Gureckas plačiai apžvelgdamas mūsų politinių darbuotojų Lietuvos laisvinimo baruose nuveiktus atsiekičius ir ko ateityje dar reikėtų nugalėti per aukas, solidarumą vieno ir to pat tikslo siekiant, sujungto su giliu tikėjimu į Lietuvos laisvę, jos nepriklausomybės atstatymo troškimu.

Užsiminė, kad geram kely yra reikalingas pastatytas ir dėl Vilniaus vyskupystės sutvarkymo lietuvių naudai, o taip pat lietuvių katalikų būklės pagerėjimo perspektyvos Suvalkų trikampyje.

Meninėje minėjimo dalyje Vilties choras išpildė keletas lengvo žanro lietuvių kompozitorių dainas. Nors dainininkų chore ir pamažėjo, bet pasirinktas dainas atliko pasigerėtinai. Choro vadovė ir dirigentė yra Pr. Stankienė, tikisi suburti didinę skaičių dainininkų iš jaunesnių žmonių.

Lietuvių tautinius šokius vikriai sušoko atvykusi iš kaimyninės valstijos Elizabeth šokėjų grupė pasivadavusi LIEPSNA. Jų tebuvo tik šešios poros vadovaujamos D. Didžbalytės.

Su nemaža nuostaba buvo sekamos Vinco Krėvės vardo lituanistinės mokyklos jauniausių mokinių deklamacijos, iš kurių keletą pasirodė gan talentingų.

Minėjimo uždaramąjį žodį tarė LB Philadelphia apylinkės valdybos pirm. J. Lukas. Minėjimo programos pravedime sklandžiai talkininkavo Stirbiai. Sugiedojus Lietuvos himną ir išnešus iš salės organizacijų vėliavas vyko išpūdžių pasidalinimas ir prie stalo aukų įdavinėjimas pasirenkant koks kurį Lietuvos laisvinimo instituciją daugiau remia.

J. Bubelis

ROCHESTER

PAMINĖTA VASARIO 16

Vasario 18 d. buvo skirta paminėjimui Vasario šešioliktosios. Diena prasidėjo 9 val. ryto Raimundo ir Aldonos Kiršteinų praveda radijo valandėlė, paskirta Vasario 16-tosios minčiai.

Per vienuoliktos valandos mišias šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, laikomas kun. Justino Vaškio, OFM, lektoriavo profesorius A. Klimas, ir pamokslą vietoje išpūdinčiai kalbėjo Vlada Sabalienė ir skaitė Kazimiera Miškinienė. Mišiose dalyvavo įvairios lietuvių organizacijos su vėliavomis, ir giedojo LB choras.

Minėjimas įvyko 3 val. p. parapijos salės patalpose. Programą pradėjo ir gan gyvai vedė prof. A. Klimas.

Iš svečių pirmas kalbėjo kongresmanas Frank Horton, kuris nuo savo pirmkartinio išrinkimo prieš 16 metų, dažnas svečias Rochesterio lietuvių Vasario 16-tosios minėjimuose.

Po to sveikino latvių atstovas Viesters Timruds ir vengrų atstovas Louis Lote.

Minėjimo pagrindinis pasikaitininkas dr. Antanas Musteikis, analizavo lietuvių politinį ir kultūrinį gyvenimą šiapus ir anapus geležinės uždangos. Jo kalba buvo įdomi. Po to Gailė Tamošiūnaitė perskaitė rezoliuciją, kurią susirinkusieji vienbalsiai priėmė.

Pabaigus oficialią programą dalį ir išnešus vėliavas, buvo renkamos aukos Lietuvos vadavimui. Buvo surinkta 1795 dol.

Meninės programos pradžiai LB choras, diriguojamas Jono Adomaičio, gražiai padainavo tris liaudies dainas. Visi gyvai plojo. Paskiau, Dainius Vidmantas ir Loreta Skučaitė, jauni lituanistinės mokyklos mokiniai, padeklamavo keletą eilėraščių, parašytų jų

mokytojos K. Miškinienės. Pabaigai, Jadvygos Reginienės mokoma tautinių šokių grupė "Lazdynas" gyvai pašoko kelis linksmus šokius.

Minėjimas baigėsi gera nuotaika. Visi skirstėsi patenkinti ir su viltimi, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma. (rjk)

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINĄ

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton idėjus atitinkama suma.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

ENGINEERING/TECHNICAL OPPORTUNITIES

Williams Research Corporation, an innovative technological leader in the development of small gas turbine engines for diverse applications in industry and government, is staffing-up its modern suburban plant facility. Outstanding opportunities exist for imaginative engineering and technical talent in the following priority areas:

Sr. Manufacturing Engineer **Industrial Engineer**
Contract Administrator **Lathe Operator (Second Shift)**
Panagraph Operator **Grinder Operator (Second Shift)**
Life Cycle Cost Administrator **Mill Machinist (Second Shift)**

We offer an exceptional range of starting salaries, a comprehensive benefit program, an outstanding working environment and a solid policy of promotion from within. Relocation assistance is provided.

If unable to call collect, please forward resume in confidence to:

Mr. Dean Hardesty
Williams Research Corporation
2280 West Maple Road • Walled Lake, Michigan 48088
313-624-5200
An Equal Opportunity Employer M/F

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYs MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Pranas Karalius per suruoštas jam išleistuves paskutinį kartą dainuoja su ramovėnų chorą.
V. Bacevičiaus nuotr.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• KOVO 11 D., 4 val. popiet — Kultūrinė popietė, Birutės, Antano ir Vytauto Smetonų koncertas.

• KOVO 24 D., šeštadienį, Clevelando Skautijos Kaziuko mugė.

• KOVO 25 D. BALFo metinis susirinkimas.

• BALANDŽIO 7-8 D. J. Šukio meno paroda Lietuvių Namuose. Rengia Korp! Giedra.

• BALANDŽIO 21 D., šeštadienį, D.M.N.P. parapijos salėje Rochesterio jaunimo sambūris "Teatras vienas" stato Anatolijaus Kairio vaidinimą. Ruošia Clevelando Skautininkų Ramovė.

• BALANDŽIO 22 D. LB Clevelando apylinkės metinis susirinkimas. Bus renkama valdyba.

• BALANDŽIO 28 D. Čiurlionio ansamblio tradicinis balius Lietuvių Namų salėje.

• BALANDŽIO 29 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių pirmoji Komunija.

• BALANDŽIO 29 D. Vlado Pūtvio minėjimas ir Žalgirio šaulių kuopos narių susirinkimas.

• GEGUŽĖS 5-6 D.D. Clevelando Ateitininkijos tradicinė Pavasario Šventė DMNP patalpose.

• GEGUŽĖS 12 D. Žalgirio šaulių kuopos parengimas.

• GEGUŽĖS 13 D. — Šv.

Kazimiero lituanistinės mokyklos rengiamas Motinos dienos minėjimas.

• GEGUŽĖS 19 D., 7 val. vak. — Poezijos vakaras "Šaukiu aš tautą..." — vad. poetas Balys Auginas.

• BIRŽELIO 3 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigtuvės.

• BIRŽELIO 10 D. O. Mikulskienės Kanklių muzikos studijos mokinių rečitalis Lietuvių namuose.

• BIRŽELIO 17 D. — Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

• BIRŽELIO 30 — LIEPOS 2 D. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas Hollenden House.

• LIEPOS 1 — SLA seimo delegatų vakaras Lietuvių namuose.

• LIEPOS 15 D. Žalgirio šaulių kuopos ir Jūrų šaulių gegužinė.

• RUGSĖJO 8-9 D. Tautos šventė. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• SPALIO 12, 13, 14 D. šaukiamas Lietuvių Kongresas Clevelande. Rengėjai Amerikos Lietuvių Taryba.

• SPALIO 20 — Tėvynės Garsų radijo 30 metų sukakties minėjimo vakaras Lietuvių namuose.

• LAPKRIČIO 3-4 D. Lietuvių Diena.

• LAPKRIČIO 10 D. Kariuomenės šventės minėjimas Lietuvių Namuose. Rengia LKVS Ramovė Clevelando skyrius.

• LAPKRIČIO 17 D. Korp! Neo-Lithuania šventė - balius su Neo-Lithuania orkestru iš Chicago.

DMNP PARAPIJOS RENGINIAI

• KOVO 12 — 7:30 v. v. Dvasinė kelionė.

• KOVO 16 — 4:00 val. Kultūrinė popietė.

• BALANDŽIO 9 — 7:30 v. v. Dvasinė kelionė.

• GEGUŽĖS 14 — 7:30 v. v. Dvasinė kelionė.

• Gegužės 18 — 4:00 val. Kultūrinė popietė.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

Stasys Orantas, kuriam suėjo 80 m. amž., su dukra Dalia Lietuvių Namuose Clevelande suruoštame pagerbime, kuriame dalyvavo daug jo bičiulių. Pagerbimui vadovavo dr. D. Tamulionytė. Sukaktuvininką gražiais žodžiais prisiminė S. Laniauskas, A. Kasulaitis, Ilendienė, L. Kiženius, S. Radzevičiūtė, J. Jucaitis, A. Tamulionis ir broliai Jonas, Juozas ir Petras Kaunai.

LANKYKITE LIETUVĄ 1979 METAIS

SPECIALI 15 DIENŲ KELIONĖ, ĮSKAITANT ROMĄ. Vilniuje 5 naktys, Maskvoje 2 naktys, Romoje 6 naktys.

LIEPOS 14-18 RUGPIŪČIO 15-29

1 savaitės kelionė asmeniui nuo \$795.00

2 savaitės kelionė asmeniui nuo \$1189.00

2 savaitės kelionė įskaitant Vokietiją asm. nuo \$1399.00

VISOS KAINOS IŠ NEW YORKO, NUO BALANDŽIO IKI GRUODŽIO, PAGRINDAN IMANT KAMBARIUS DVIEM ASMENIM.

EUROPA TRAVEL SERVICE, INC.

911 EAST 185th STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
(216) 692-1700

Dacron® polyester duoda drobės įspūdį Veronos rinkinyje

Atrodys kaip drobė be rūpesčio. Lengvai prižiūrimas, nesiglamžas Dacron® polyester padaro sukneles su švarkeliu puikiu pasirinkimu pavasario — vasaros apsirengime. Raudona arba žalia su balsva Qiana® krepo bliuskute. Dydziai — mažų 4-12, moterų 8-16, \$64.

Moderate/Petite Dresses (115/326) — trečiame aukšte mieste ir skyriuose.

Užsisakykit telefonu bet kuriuo laiku 664-6666. Ohio nemokamas skambinimas 1-800-362-0700.

may company

MES DUODAME IR KEIČIAME EAGLE STAMPS.

LITHUANIAN VILLAGE INC. METINIS AKCININKŲ SUSIRINKIMAS

Lithuanian Village Inc. metinis akcininkų susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 11, 12 val. Lietuvių namų salėje. Akcininkų registracija ir balsavimo lapų išdavimas prasidės prieš susirinkimo atidarymą, 11 v. 30 min.

1979-1982 metų kadencijai bus renkami keturi nauji direktoriai. Kandidatai iš senosios direkcijos yra du — Raimundas Kudukis ir Ramūnas Švarcas. Kiti kandidatai į direktorius yra nauji žmonės — Vytautas Jokūbaitis, Petras Maželis, Vytenis Miškinis, Arėjas Natkevičius ir Povilas Šukis.

Po Lithuanian Village Inc. akcininkų susirinkimo įvyks Lietuvių klubo pilnateisių narių metinis susirinkimas.

Lietuvių klubo operacijos 1978 metais pagerėjo. Buvo išlyginti 1977 m. operaciniai nuostoliai ir dar padaryta gryno pelno \$11,490. Klubo bendra operacinė suma 1978 m. siekė beveik \$167,000. Didžiausią išlaidų poziciją yra tarnautojų algos, kuri neįžymiai viršija \$100,000.

Lietuvių namus išlaiko Lithuanian Village Inc. akcinė bendrovė. Jos 1978 m. grynas pelnas labai kuklus — \$202. Lietuvių namuose kambariai organizacijų posėdžiams ir susirinkimams

Dail. Juliaus Šukio kūrinys, kuris su kitais jo darbais bus išstatytas parodoje balandžio 7-8 d. Lietuvių Namuose Clevelande. Parodą rengia Korp! Giedra.

79 HOME & FLOWER SHOW

March 17-25

SHOW HOURS:
11 AM to 10 PM weekdays
10 AM to 10 PM Sat. and Sun.
10 AM to 8:30 PM March 25

- Model House
- Celebrity Showcases
- Formal Gardens
- Child Care Center
- WIN FREE Air Trips
Via Eastern Airlines
Sponsored by Cardinal Federal

CLEVELAND
PUBLIC HALL

LOOP BUS SERVICE
From Terminal Tower & Many Lot
Sat. & Sun. 10 a.m. to 10 p.m.
(March 25 10 a.m. to 8:30 p.m.)

SAVE \$1.00
ADVANCE TICKETS
NOW ON SALE

Pick-N-Pay Supermarkets,
Lawsons, Sears, Major
Banks and Savings & Loans
and 300 Travel Agencies.

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuosimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuosimtis (5 1/4 %).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuosimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE
798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

32800 Center Ridge Road
779-5915

14406 Cedar Ave.
381-4280

duodami veltui. Per ištisą savaitę didžioji salė yra nenaudojama. Savaitgalio parengimai dažniausiai yra kultūrinio pobūdžio ir atneša labai mažas pajamas. Tik kai svetimtaučiai salėje ką nors rengia, tada gaunamos daug didesnės pajamos. 1978 metais iš įstaigų ir klubo nuomų bei salės naudojimo bendrai gauta \$57,657. Nuomų pajamos padidėjo \$6000, nes įstai-goms ir klubui buvo pakeltos nuomos. Namų išlaikymo didžiausios išlaidų pozicijos yra elektra ir dujos — \$16,280, namų valymas ir priežiūra \$8,474, mokesčiai \$4,045, draudimas \$1,666 ir žinoma dar pridėtini nuosimčiai už \$180,000 paskolą namų statybai.

Namų bendrovėje ir klube sustiprinta atskaitomybė, direktoriai rūpestingai atlieka savo pareigas ir be atlyginimo drauge su Kontrolės komisija nemaža darbo valandų paskiria namų ir klubo reikalams.

1978 metų direkciją sudarė — pirmininkas Juozas Stempužis, vicepirmininkas ir klubo vedėjas Zenonas Dučmanas, direktoriai Raimundas Kudukis, Bronius Bernotas, adv. Algis Širvaitis, Vladas Plečkaitis, Juozas Duleba, Rytas Babickas, Vytautas Sniečkus, Gytis Motiejūnas, Romas Bublys ir Ramūnas Švarcas. Kontrolės komisijos pirmininkas Edv. Stepas, nariai — Vytautas Jokūbaitis ir Antanas Jonaitis.

• Gėlių ir namų paroda Cleveland Public Hall įvyks nuo kovo 17 iki 25 d. Bilietus perkant iš anksto \$2.50. Prie kasos \$3.50. Bilietai gaunami Pick-n-Pay krautuose, daugumoje bankų, Sears, pas gėlininkus, bei kelionių agentūrose.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

KANDIDATAI Į LB TARYBĄ

Iš Ohio apygardos į LB tarybą kandidatais pasiūlyti 9 asmenys: V. Bieliauskas, R. Bublys, A. Butkus, A. Idzelis, Br. Krokys, R. Kudukis, A. Širvaitis, V. Stankus ir G. Taoras.

Kandidatų siūlymo terminas pratęstas iki kovo 15 d.

Bus balsuojama už 7 asmenis.

• Patria prekybos namuose 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

Reikalinga moteris valymui foto studijos prie East 185 St. Skambinti dėl sąlygų 432-0040. (10-11)

Lietuvių grožio salionas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-4240.

DIE MAKER

Tired of 58 hrs? This is an opportunity to move up to a salaried position as a tooling engineer. Must have a strong progressive die background in the automotive industry plus the ability to work well with people. The successful applicant will work directly with the chief engineer to solve production problems as they relate to progressive dies and maintenance.

CONTACT ROD MCINTOSH
REGAL STAMPING
COMPANY
313-521-0300

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

NAUJA RADIO PROGRAMA CLEVELANDE

Nuo kovo 12 d. kiekvieną pirmadienį nuo 10 iki 11 val. vak. per radijo stotį WZAK 93.1 FM bus duodama lietuviška radijo programa "Lietuvių Balsas" lietuvių ir anglų kalbomis.

Redakcinę kolegiją sudaro: Balys Auginas, Dalia Orantaitė, dr. Danguolė Tamulionytė, Paulius Alšėnas, Rytas Babickas ir Rimas Aukštuolis.

MIRĖ JUOZAS SADAUSKAS

Praeitą savaitę mirė Lietuvos Vyčių veikėjas Juozas Sadauskas, stipriai reiškėsis lietuviškame senosios kartos gyvenime.

Atsisveikinimas įvyko Jokubauskų koplyčioje kovo 1 d. dalyvaujant apie porą šimtų lietuvių.

Nuliūdime liko duktė su šeima, kuriai Dirva reiškia užuojautą.

• Meilė Krygerienė praeitą savaitgalį St. Felicitas parapijos tarptautiniame festivalyje suorganizavo lietuvišką stalą, kurį puošė lietuviški margučiai ir puikūs pyragai — ežiukai, beržo šaka, grybai ir kt.

Stalas susilaukė daug komplimentų iš svetimtautių.

• SLA 14 kuopos narių svarbus susirinkimas įvyks antradienį, vasario 13, 7 val. vak. Lietuvių namuose. Bus renkama Pildomoji Taryba ir kuopos delegatai į SLA seimą. Po susirinkimo šeimyniškos vaišės. Visi kuopos nariai kviečiami šiame susirinkime būtinai dalyvauti.

SUPERIOR SAVINGS AUGA

Superior Savings vadovėbe metiniame akcininkų susirinkime vasario 15, pranešė, kad labai ugtelėjo bendrovės aktyvas, pasiekdamas beveik \$60,000,000. Taupytojų skaičius paaugo 40% ir bendra taupymo indėlių suma pasiekė \$43,000,000. Superior Savings planuoja įvesti daugiau įvairių planų, kad smulkūs taupytojai galėtų gauti didesnę nuosimtį už savo indėlius.

Metiniame susirinkime Juozas Stempužis buvo perrinktas Superior Savings direktorium trečiajam trijų metų terminui. Bendrovės egzekutyvinis viceprezidentas ir generalinis menedžeris yra Kęstutis P. Šukys. Į viceprezidentus išrinkta Marija Mikonienė, kuri yra ir paskolų skyriaus vedėja.

• ALT S-gos Clevelando skyriaus metinis narių susirinkimas įvyks š. m. balandžio 1 d., sekmadienį, 5 v. v. Lietuvių Namuose.

RELIGINĖS ŠALPOS VAJUS

Su gavėnios pradžia Clevelande ir jo apyl. pradeda RELIGINĖS ŠALPOS aukų rinkimo vėjus. Pereitais metais šiam reikalui surinkta arti 4,000 dol. Nuširdžiai dėkodami visiems pereitų metų aukotojams, laukiame ir šiais metais dosnios jūsų paramos.

Savo auką RELIGINEI ŠALPAI prašome pasiųsti paštu tiesiai Komitetui arba atiduoti per abiejų lietuvių parapijų Clevelande specialias šiam reikalui rinkliavas, kurios numatomos: šv. Jurgio parapijos bažnyčioje — kovo mėn. 18 d., D.M.N.P. parapijos bažnyčioje — balandžio mėn. 22 d.

Aukus Komitetui paštu (čekius, adresuotus Lith. Cath. Religious Aid) prašome siųsti šiuo adresu: Mrs. O. Žilinskas, 1840 Caronia Dr., Lyndhurst, Ohio 44124. Pirmosios aukos šiais me-

Pianistai Antanas, Birutė ir Vytautas Smetonai.

V. Nasvyčio nuotr.

TRIŲ SMETONŲ KONCERTAS CLEVELANDE

Clevelande nesame gausūs skaičiumi, bet jau mėninėmis pajėgomis tai mes toli pralenkiame daug gausnes lietuvių kolonijas. Toje srityje mes galime drąsiai sakyti, kad meno šviesa visiems lietuviams šviečia iš Clevelando. Štai,

tais Rel. ŠALPAI: šv. Kazimiero Lituanistinės Mokyklos mokiniai Vasario 16 proga — 55 dol. 55 c., Korp! "Giedra" — 75 dol. ir p. X — 100 dol. Ačiū.

Religinės šalpos Komitetas

• Aldonos Stempužienės-Šviedienės ir Jono Švedo koncertas įvyks kovo 27 d. 8 v. v. Clevelando Music School Settlemento koncertų salėje, 11125 Magnolia Dr. (University Circle). Įėjimas laisvas.

• Milda Lenkauskienė š. m. kovo 8 d. 7:30 v. v. kalbės LB vakaronėje, DMNP parapijos mažoje salėje, tema "Moterų teisių klausimas".

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

kad ir dabar, kada laukiame trijų, piano muzikoj ryškų vardą susidariusių — Birutės, Antano ir Vytauto Smetonų koncerto. Tai labai retas atvejis, kad iš vienos šeimos būtų tiek pagarsėjusių pianistų. Štai ką apie juos kalba tos srities žinovai. Pirma apie jauniausią — Vytautą.

Po jo koncerto New York'e, įvykusio 1978 m. sausio mėn. Town Hall, muzikos kritikas Raymond Ericson New York Times rašė: "Vytautas Smetona geriausiai įrodė savo talentą sunkiausiame koncerto veikale — Liszt B minor sonatoje. Joje jaunas artistas parodė savo turtingą vaizduotę. Jis nebijojo sulėtinti ar pagreitinti, nežiūrėdamas į tekstą, norėdamas iškelti dramatišką turinį tuo atsiekdamas įtikinančių ir stebėtinų rezultatų. Su techniškais sonatos sunkumais jis lengvai susidorojo".

Apie Antaną, po jo koncerto Londone, Daily Telegraph muzikos kritikas taip

rašė: "Viską, ką Antanas Smetona vakar skambino Wigmorea Hall, skambėjo didingai. Šis lietuvis pianistas laikė pririšęs publikos dėmesį puikia muzika, bet dar labiau nepaprastu išpildymo lengvumu".

Birutė Smetonienė, kuri pirmoji dėjo abiejų sūnų muzikos pagrindus, kada ji karo sukuriuose atvažiavusi į Clevelandą čia pirmą kartą koncertavo, muzikos kritikas Elmore Bacon, Cleveland News dienraštyje taip rašė: "Koncertas buvo ypatingai įdomus pristatydamas Clevelandui naują pianistę, žavingą ir išimtinai talentingą, parodžiusią išskirtiną techniką, tvirtą gaivalingą stilių ir malonų toną".

Clevelando lietuviai juos visus tris išgirs viename koncerte, įvykstančiam Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje šį sekmadienį, kovo mėn. 11 d. 4 val. Tai reta proga, kurios niekam nereikėtų praleisti. (mž)

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

St. Petersburg, Fla. tel. (813) 866-3263

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

LKVS "Ramovė" Clevelando skyriaus naują valdybą. Sėdi iš kairės: V. Stuogis — pirm., garbės narys Pr. Mainelis — kasininkas ir Ig. Stankus — sekretorius. Stovi, St. Mačys, E. Pranckus, V. Jokūbaitis ir V. Skirpstas. V. Bacevičiaus nuotr.

DIRVA

CHICAGOS LIETUVIŲ OPEROS SPEKTAKLIAI

Chicago lietuvų operos kolektyvas stato Donizetti operą "Lucia de lammermoor". Spektakliai įvyks š. m. balandžio 21 d. 8 val. vak., 22 d. 3 val. p. p. ir 28 d. 8 val. vak. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje.

Operą diriguoja Alvydas Vasaitis, režisuoja Nicholas DiVirgilio. Chormeisteriai — Alfonsas Gečas ir Emilija Sakadolskienė, akomponiatorius — Arūnas Kaminskas.

Solistai — Gina Čapkauskienė, Roma Mastienė, Algirdas Brazis, Antanas Pavasaris, Julius Savrimas, Jonas Vaznelis, Stefan Wicik ir Operos choras.

Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje — Gifts International, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629. Bilietų kainos: parterėje \$15, \$13, \$10 ir \$7, o balkone — \$13, \$9 ir \$5.

Operos kolektyvas kviečia visą lietuviškąją visuomenę dalyvauti ir bilietus

įsigyti iš anksto. Prašoma lietuvių operą paremti ir didesnėmis aukomis, nes parduoti bilietai nepadengia išlaidų.

MUZIKINĖ DRAMA EMILIJA PLATERYTĖ

"Dainavos" ansamblis stato muzikinę dramą "Emiliją Platerytę". Spektakliai įvyks š. m. kovo 31 d. 8 val. vak. ir balandžio 1 d. 3 val. p. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto Vaznelių prekyboje — Gifts International, 2501 W. 71 St., Ill. 60629, telef. 471-1424.

Bilietų kainos \$10, \$9, \$7, \$6 ir \$4.

"Emilijos Platerytės" muzika — Aloyzo Jurgučio, libretas — Anatolijaus Kairio, režisūra — živilė Numgaidaitė, dekoracijos — Jurgio Daugvilos. Dalyvauja solistai: Nerija Linkevičiūtė, Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė, Nelia Paulauskaitė, Rimas Strimaitis, Vytas Radys, Jolita Burgess, Valentinas Liorentas, Bronius

SLA seimui Clevelande ruošti komitetas. Sėdi iš kairės: I. Stankus, N. Braziliūnė, L. Jokūbaitis, J. Kazėnas. Stovi: B. Bernotas, P. Šukys, O. Jokūbaitienė, J. Stempužis, dr. D. Degėsys ir K. Vaičiūnienė. J. Garlos nuotr.

Jančys. Taip pat visi Dainavos ansamblio nariai.

Dainavos ansamblio vadovybė visus maloniai kviečia šiame pastatyme dalyvauti. Laukiamos ir didesnės aukos.

• **Palm Beach lietuvių klubas**, kuriam pirmininkauja Vincas Mickus, per sekretorę Juozę Daugėliene atsiuntė Dirvai paremti auką — 15 dol. ir ta proga linki visiems Dirvos darbuotojams ištvermės ir sėkmės. Ačiū.

• **E. Jonušienė**, gyv. Omaha, atnaujindama Dirvos prenumeratą pridėjo auką 50 dol. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **Albinas Stukas**, gyv. Elizabeth, siųsdamas Dirvai auką 25 dol. rašo: "Tęskite ir toliau lietuvišką žodį ir ginkite Lietuvos reikalus ir teisę". Ačiū už paramą.

"TAUTA IŠ 100 TAUTYBIŲ"

Šveicarijos Rytų Institutas Berne išleido stambų veikalą, pavadintą "Volk aus 100 Nationalitaeten" (Tauta iš 100 tautybių). Knygos autorius — Berno universiteto profesorius Laszlo Revesz. Tai stambus veikalas, nagrinėjantis Sovietų Sąjungos kaip daugiatautės valstybės problemas.

Džiugu konstatuoti, kad autorius, dėstydamas tiek Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos istoriją, tiek Lietuvos ir Lenkijos valstybių padalinimą 18-tojo šimtmečio pabaigoje, lygiu būdu nagrinėdamas lietuvių tautinį atgimimą, nepriklausomos valstybės atstatymą ir patekimą sovietų okupacijon atvejų atvejais remiasi dr. A. Geručio suredaguotu kolektyviniu veikalu "Lithuania 700 Years".

Savo gausiais moksliniais veikalais prof. Revesz yra įsigijęs Rytų Europos žinovo vardą. Tad galima laikyti tikru dalyku, kad jo kapitalinis veikalas bus randamas gausiuose Rytų Europos institutuose ir svarbesnėse mokslinėse bibliotekose. Šio veikalo išleidimą finansavo Šveicarijos Tauti-

nis Fondas, remias mokslinius tyrinėjimus.

Prof. Revesz yra vengrų kilmės, studijavęs Krokuvos universitete. Karo metu patekęs sovietų nelaisvėn, jis išmoko ir rusų kalbą. Tokiu būdu mokslininkui prieinami daugelio Rytų ir Centro Europos tautų šaltiniai.

UPHOLSTERERS

Wood office furniture manufacturer is looking for experienced upholsterers.

Excellent pay, working conditions and fringe benefits.

MARBLE FURNITURE CO.

89 WILLIS STREET
BEDFORD, OHIO 44146

216-232-0100

(10-12)

PETRAS KLIMAS

Dr. Alberto Geručio parašyta monografija PETRAS KLIMAS valstybininkas, diplomatas, istorikas, kankinys. 320 psl. Išleido Viltis. Kaina 10 dol. Pagrindiniai skyriai knygoje: Tiesiant kelią į laisvę; Lietuvos diplomatinis atstovas užsienyje; Antrasis pasaulinis karas ir Lietuvos okupacija; Petras Klimas — totalitarinių režimų auka.

Knyga galima įsigyti leidykloje — Dirvoje, pasinaudojant šiuo kuponu, ar pas knygų platintojus.

— — — — I Š K I R P T I — — — —

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 10 dol. ir prašau man atsiųsti Dr. A. Geručio monografiją PETRAS KLIMAS.

Pavardė

Adresas

Mirus ALT S-gos Philadelphijos skyriaus nariui

A. A.

KAZIUI ŠPAKAUSKUI,

skausmo liūdesio valandoje jo žmoną, skyriaus narę ANTANINĄ ŠPAKAUSKIENĘ, sūnus — ALGĮ ir RIMĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Stefanija ir Vladas Bagdonavičiai
Ella ir Petras Balčiai
Grażina Bakuckienė
Aleksandra Česonienė
Salomėja ir Petras Dideliai
Genovaitė ir Algis Dilbai
Bronė Impolienienė
Erta ir Algirdas Joniai
Aleksandra ir Vincentas Gruzdziai
Janė ir Kazimieras Kauliniai
Marija ir Juozas Klausai
Irena ir Vytautas Matoniai
Jadvyga ir Stasys Melnykai
Henrikas Misliauskas
Nora ir Petras Mitalai

Sibiro tremtiniui

A. A.

MINDAUGUI ŠLIUPUI

mirus Lietuvoje, jo seserims: DANUTEI SENIKIENEI, GRAŽINAI SILIŪNIENEI, ALDONAI ALYTIENEI ir jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime

Albina ir Pranas
Kašubai